

Talousarvio 2024

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2025–2026

---

arkinen, tavallinen, taivaallinen

kutsumme Jumalan yhteyteen

hengellinen yhteisö

haavoittuneiden turvapaikka

kutsuvaa, turvallista ja hyväksyvää

kirkon ovet auki

tilaa hiljaisuudelle, rukoukselle,

toivoa

musiikille, keholliselle hengellisyydelle

ympäristövastuullisia päätöksiä ja valintoja

yhteistä ruokapöytää

etusijalle heikoimmassa asemassa olevat

yhteistyön mahdollisuuksia

SISÄLLYSLUETTELO

1. YLEISPERUSTELUT	1
1.1. Sanoja ja tekoja – arkisia, tavallisia, taivaallisia.....	1
1.2. Yleinen taloudellinen kehitys	4
1.3. Investointimenot	6
1.4. Jäsenmäärän kehitys.....	6
1.5. Tehtävälueiden sitovuustason mukaiset toimintakatteet.....	7
1.6. Toiminnan ja talouden kokonaisanalyysi.....	8
1.7. Arvio tulevasta kehityksestä	11
2. KÄYTTÖTALOUSOSA	12
2.1. Käyttötalousoosan rakenne ja sitovuus	12
2.2. Kustannusten kohdentamisen periaatteet	12
2.3. Henkilöstösuunnittelu ja henkilöstökehitys vuosina 2024–2026.....	12
2.4. Yleishallinto	14
2.4.1 Hallintoelimet	14
2.4.2 Talous-, henkilöstö- ja yleishallinto	15
2.5. Seurakunnallinen toiminta.....	18
2.5.1 Jumalanpalveluselämä	18
2.5.2 Hautaan siunaaminen	19
2.5.3 Muut kirkolliset toimitukset.....	20
2.5.4 Aikuistyö	21
2.5.5 Muut seurakuntatilaisuudet	22
2.5.6 Tiedotus ja viestintä.....	23
2.5.7 Musiikki	24
2.5.8 Varhaiskasvatus.....	25
2.5.9 Rippikoulu.....	27
2.5.10 Nuorisotyö.....	28
2.5.11 Diakonia	29
2.5.12 Lähetys.....	30
2.5.13 Kansainvälinen diakonia ja ystävyyseurakunta	31
2.6. Seurakunnalliseen työhön sisältyvien toimeksiantojen toiminta.....	32
2.6.1 Paimion rovastikunta	32
2.6.2 Suotion testamenttirahasto.....	34
2.6.3 Routamaan Tarvasjoen testamenttirahasto.....	35
2.6.4 Tiaisen testamenttirahasto	35
2.6.5 Routamaan Auran testamenttirahasto.....	36

2.6.6 Liedon diakoniarahasto	37
2.6.7 Tarvasjoen diakoniarahasto	38
2.7. Hautaustoimi	39
2.7.1 Hautausmaahallinto	39
2.7.2 Hautausmaakiinteistöt ja yleishoito	40
2.8. Kiinteistötoimi	42
2.8.1 Kiinteistöhallinto	42
2.8.2 Kirkot	43
2.8.3 Seurakuntatalot	44
2.8.4 Asuinkiinteistöt ja -osakkeet	45
2.8.5 Leiri- ja kurssikeskukset	46
2.8.6 Muut rakennukset	47
2.8.7 Maa- ja metsätalous	48
3. TULOSLASKELMAOSA	49
3.1. Tuloslaskelman rakenne ja sitovuus	49
3.2. Vuosikate	49
3.3. Tilikauden tulos	50
4. INVESTOINTIOSA	52
4.1. Investointiosan rakenne ja sitovuus	52
4.2. Investointisuunnitelmat 2024-2026	52
5. RAHOITUSOSA	54
6. HAUTAINHOITORAHASTO	56
6.1 Hautainhoitorahaston tuloslaskelma	56
6.2. Hautainhoitorahaston rahoituslaskelma	57

1. YLEISPERUSTELUT

1.1. Sanoja ja tekoja – arkisia, tavallisia, taivaallisia

Sota Ukrainassa jatkuu ja nyt myös Gazassa soditaan. Vaikka täällä emme joudu pelkäämään oman henkemme ja vapautemme puolesta, on uusien ahdistavien uutisten jatkuvassa tulvassa välillä vaikea pitää yllä toivoa siitä, että rauhan aika koittaa.

Ja silti se juuri on meidän tehtävämme: olla valona ja toivona ja kestäviä rukouksessa rauhan puolesta. Kristittyinä meillä on aina mahdollisuus tehdä jotain, sen vaikeat ajat ovat aina osoittaneet: rukous on teko, kristityn tärkein tehtävä. Silloinkin kun muut avunannon keinot eivät ole mahdollisia, rukous on.

Syyskuussa 2023 Liedon seurakunnan kirkkovaltuusto hyväksyi seurakunnan strategian vuoteen 2030. Arkinen, tavallinen, taivaallinen -strategian sanoitukset ja tavoitteet näkyvät vahvasti vuoden 2024 toimintasuunnitelmassa. Sanat muuttuvat teoiksi, kun jokainen luottamushenkilö, työntekijä, vastuunkantaja sitoutuu tehtäväämme: "Kutsumme Jumalan yhteyteen. Huolehdimme ihmisistä ja luomakunnasta. Luomme toivoa." Vuonna 2024 kannustetaan laajemmin mukaan strategian tavoitteiden toteuttamiseen. Avoimissa seurakuntailloissa pohditaan puhujavieraiden kanssa keskeisiä teemoja.

Liedon seurakunnan taloudelliset ja toiminnalliset resurssit ovat kunnossa. On tehty pitkäjänteistä työtä, jotta edellytykset huolehtia tärkeimmästä säilyvät - että seurakunta elää ja kutsuu ihmisiä yhteyteen Jumalan ja lähimmäisten kanssa. Liedon seurakunta on mukana Turun arkkihiippakunnan Rova 2030 -hankkeessa, jossa rovastikunnittain etsitään uusia tapoja huolehtia siitä, että seurakunnan elämä eri puolilla rovastikuntaa säilyy ja turvataan. Hanke antaa yhden paikan tavoitella strategian toteutumista: etsimme yhteistyön mahdollisuuksia emmekä koe muutosta uhkana. Se haastaa myös seurakuntana tunnistamaan, että ei ole aina ihan yksinkertaista auttaa heikompaa ja jakaa omastaan. Varsinkaan silloin, kun omat asiat ovat hyvin. Ja kuitenkin juuri siitä on huolehdittava, että emme jätä toista pulaan.

Seurakunta tarvitsee toimiakseen niitä, jotka suunnittelevat, valmistelevat ja kantavat vastuuta. Yksi tällainen joukko on seurakunnan työntekijät. Työnantajan vastuullinen tehtävä on tukea heidän hyvinvointiaan, varmistaa, että sinnikkääseen työn kehittämiseen on voimavaroja ja motivaatiota. Tätä kautta rakentuu turvallinen seurakunta, joka on hyvä paikka tulla, kuulua joukkoon ja antaa omat lahjat käyttöön. Toimintavuotta suunniteltaessa on työtiimeissä mietitty, mitkä kohdat uudessa strategiassa tulevat kohti ja innostavat erityisesti. Sanat ovat jo muuttumassa teoiksi. Parhaimmillaan valittu näkökulma seurakunnan työhön terävöittää katseen ja antaa rohkeutta paitsi keksiä uutta myös karsia sellaista, joka on tullut kirkollisen käyttöikänsä päähän. Esimerkiksi maksuttomiin ruokailuihin panostamalla voimme auttaa, kun talous on tiukalla, kun on yksinäistä, kun osallistumisen kynnys tuntuu muuten korkealta.

Liedon kirkon peruskorjaus tulee valmiiksi, kun uudet urut otetaan pääsiäisyönä käyttöön. Aurassa on tärkeää etsiä erilaisia tapoja häivyttää keskustan ja kirkon välimatkaa. Tarvasjoen kirkon remontin suunnittelu käynnistyy. Vaikka kyseessä ovat tilat ja niiden kunnossapito, samalla katsotaan suoraan kohti seurakuntien tulevaisuutta ja todellisuutta. Miten tänään voimme omalta osaltamme huolehtia tulevien sukupolvien mahdollisuudesta tulla kirkkoon, osalliseksi pyhästä. Mikä madaltaisi kynnystä tulla sisään, mukaan seurakunnan yhteyteen? Strategia ohjaa katsomaan ovella kolkuttavan silmin: avoin ovi on viesti

siitä, että on tervetullut. Lukittu ovi sulkee ulos, käännäyttää pois etsijän. Tavoitteena on siis, että yhä enemmän ovi olisi auki tulla, olla ja taas lähteä.

Liedon kirkko on edelleen paikka, johon seurakunnista tullaan tutustumaan monikäyttöisyyteen. Yksi tavallinen perjantaiamu esittelimme kirkkoa vierailijoille. Asehuoneen ovesta astui sisään pari äitiä lapsineen. He löysivät piirustusvälineet ja lelut ja istahtivat hetkeksi puuhailemaan. Ja sitten vähän ajan kuluttua lähtivät, kyyti tuli.

Jotain lämmintä läikähtää aina, kun huomaa, että ihmiset avaavat oven ja astuvat sisälle kirkkoon. Tulevat viivähtämään ja kokevat paikan omakseen – tietävät, että täällä saa olla. Maailma on niin monin tavoin kova ja turvaton paikka elää ja olla. Tehdään me yhdessä työtä, että seurakunta voisi tässä olla vastavoimana – turvallinen paikka ja yhteisö omana itsenään tulla ja olla.

Outi Tukia-Takala
vs. kirkkoherra

ARKINEN, TAVALLINEN, TAIVAALLINEN

Liedon seurakunnan strategia vuoteen 2030

Tehtävämme

Kutsumme Jumalan yhteyteen. Huolehdimme ihmisistä ja luomakunnasta. Luomme toivoa.

***

Olemme hengellinen yhteisö, sielunsa kadottaneiden ja haavoittuneiden turvapaikka. Elämä seurakunnassa on kutsuvaa, turvallista, hyväksyvää. Vastaamme myös yksilölliseen ja nuorempien sukupolvien hengelliseen etsintään: annamme tilaa hiljaisuudelle, rukoukselle, musiikille, keholliselle hengellisyydelle.

Pidämme kirkonovet auki. Kehitämme kirkkotilojen käyttöä ja saavutettavuutta. Kaikille avoin ovi viestii vieraanvaraisuudesta ja Jumalan rakkaudesta. Sallimme pyhyden, hiljaisuuden ja kauneuden puhua kirkkotiloissa ja -pihoilla. Kirkot ovat ihmistä ja elämää varten. Kirkkopiha ja avoinna oleva kirkko kutsuvat: saa olla, tulla, mennä.

Asetamme etusijalle heikoimmassa asemassa olevat. Teemme tinkimättä työtä köyhyyden lieventämiseksi. Taistelemme yksinäisyyttä ja syrjäytyneisyyttä vastaan. Vahvistamme yhteisöllisyyttä. Saamme iloita, nauraa. Rakennamme yhteistä ruokapöytää, jossa murtuu arkinen, tavallinen ja taivaallinen leipä.

Tiedostamme, että ympäristön hyvinvoinnin turvaaminen on välttämätön tulevaisuuden ja elämän elinehto ja että luomakunnan vaaliminen on velvollisuutemme. Teemme ympäristövastuullisia päätöksiä ja valintoja. Ympäristöetiikan kysymykset ovat osa toimintaamme, kasvatustamme, viestintäämme. Luomme toivoa.

Olemme ihmisiä varten, emme organisaatiota. Vain ulospäin suuntautuva kirkko on elinvoimainen. Asetumme avoimeen ja tasavertaiseen vuoropuheluun. Etsimme nöyrästi ja kuunnellen yhteistyön mahdollisuuksia.

Pidämme kirkot kunnossa ja vähennämme muiden kiinteistöjen määrää. Toiminnan suunnan määrittävät seurakunnan tehtävä ja osaaminen. Laatu on määrää tärkeämpää. Annamme arvon vapaaehtoisuudelle.

Pidämme huolta työntekijöiden hyvinvoinnista ja jaksamisesta. Suhtaudumme vastuullisesti työajan käyttöön. Sopeutamme työntekijöiden määrää toiminnan tarpeisiin.

Edessä olevien seurakuntarakenteiden murroksissa olemme osa ratkaisua, emme ongelmaa. Olemme keveiden hallintorakenteiden kannalla. Lujitamme seurakuntien välistä luottamusta. Muutos ei ole uhka.

1.2. Yleinen taloudellinen kehitys

Kansantaloutta ovat viime vuosina haastaneet niin koronapandemia, Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, korkea inflaatio kuin korkojen nousukin. Talouden kokonaiskuva tällä hetkellä on kaksijakoinen. Myönteisesti talouden kehitykseen ovat vaikuttaneet energiainvestoinnit ja tuontienergian hintojen lasku viime talven kriisitasolta. (Tilastokeskus, 18.9.2023). Toisaalta Suomen pankin väliennusteen (15.9.2023) mukaan Suomi on taantumassa ja talouden toipuminen viivästyy.

Inflaatio, kuluttajahintojen vuosimuutos, oli 5,5 % syyskuussa (Tilastokeskus, 13.10.2023). Inflaatio voimistui merkittävästi jo pandemian loppupuolella, mitä selittää ainakin pandemian vaikutukset tuotantoketjuihin, muuttunut kulutuskysyntä, talouden nopea toipuminen pandemiasta ja finanssipoliittinen elvytys. Sota ja sen vaikutukset kiihdyttivät inflaatiota entisestään. Inflaatiota on saatu hieman hidastettua lukuisilla koron nostoilla, mutta silti inflaatio on edelleen kaukana tavoitetasosta. Korkeaa inflaatiota pitää yllä maailmantaloutta leimaava suuri epävarmuus, mikä vaikeuttaa pankkien kamppailua inflaation hidastamiseksi. Vuonna 2024 inflaation ennustetaan yleisesti hidastuvan ja asettuvan noin 2-2,5 prosentin välille.

Kansantalouden tuotanto (BKT) kasvoi 1,6 % vuonna 2022. Vuosi 2022 oli hintojen nousun osalta poikkeava. Yhtä korkeaa hintojen nousua on nähty viimeksi 1980-luvun alussa. (Tilastokeskus, 21.6.2023) Suomen talouden ei ennusteta kasvavan vuonna 2023. Vuodelle 2024 VM ennusti kesäkuussa kuitenkin jo 1,4 prosentin talouskasvua ja vuodelle 2025 hieman korkeampaa 1,9 prosentin talouskasvua. (VM 15.06.2023). Suomen Pankin arvio vuodelle 2024 oli kesäkuussa 0,9 prosenttia. Osuuspankin elokuinen ennuste ei ennusta talouskasvua vuodelle 2024 ja Säästöpankkiryhmäkin arvioi kasvun jäävän 0,6 prosenttiin.

Työllisyystilanne on vuoden aikana kehittynyt niin, että työllisyysasteen trendi oli heinäkuussa 74,2 prosenttia, mikä on 0,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisen vuoden vastaavaan aikaan (TEM 22.8.2023). Työttömien määrä (trendi) on kuitenkin viime kuukausina hieman noussut ja työttömyydestä on tullut yhä selkeämmin rakenteellista. Pitkäaikaistyöttömiä oli kesäkuun lopussa 91 000 henkeä. Työllisyyden ennustettiin kuitenkin vielä kesäkuussa (VM 15.6.2023) kasvavan ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2025 työllisyysasteen ennustetaan olevan 74,6 prosenttia. Kokoaikaisten palkansaajien säännöllisen työajan nimellisansioiden kasvua kuvaava ansiotasoindeksi nousi Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuoden 2023 huhti-kesäkuussa 4,0 % edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Palkansaajien reaalin ansiotaso laski samalla ajanjaksolla 2,8 %, koska kuluttajahintojen nousu oli nopeampaa kuin ansiotason nousu. Reaalinen ansiotaso kääntyi kuitenkin lievään (0,4 %) nousuun vuoden 2023 toisella neljänneksellä. (Tilastokeskus, 25.8.2023)

Kirkon talous on selvinnyt viime vuosien haasteista odotettua paremmin. Vuonna 2022 kirkollisveroa tilitettiin 929,4 milj. euroa (912,6 milj. vuonna 2021). Kirkollisveron määrä kasvoi 16,8 miljoonalla eurolla. Tämän vuoden tammi-elokuussa verotuloja on kertynyt 10,6 % enemmän kuin edellisellä vuonna samaan aikaan. Seurakuntien taloudellinen kehitys eriytyy edelleen. Vaikka kirkollisveron tuotto vuonna 2022 kasvoi 157 seurakuntataloudella (61 %), 99 seurakuntataloudella (39 %) se väheni. Edelliseen vuoteen verrattuna niiden seurakuntien osuus, joiden verotulot vähenivät, nousi 10 % ja verotuloja kasvattaneiden osuus laski 10 %. Seurakuntien välisiä eroja hiippakunnittain tarkasteltaessa, lukumäärällisesti eniten verotuloja kasvattaneita seurakuntatalouksia oli Oulun, Tampereen ja Lapuan

hiippakunnissa. Seurakuntatalouksia, joissa verotulot vähenivät, oli prosentuaalisesti eniten Mikkelin ja Turun hiippakunnissa. Kirkkohallitus on saanut seurakuntakohtaisen kirkollisveroennusteen (FCG) 31.8.2023. Vaikka kirkollisverotilitykset ovat pysyneet 2020-luvun alkuvuosina vakaina lukuisista haasteista huolimatta, vuodesta 2023 muodostuu monestakin syystä poikkeuksellinen. Muutos lienee kertaluonteinen. Verotulokertymät eivät ole vielä kääntymässä negatiivisiksi, mutta reaalisesti kasvu kääntyy taantumaksi joissakin seurakunnissa.

Liedon seurakunnan talouden ennustetaan pysyvän vakaana ja verotulojen kehityksen olevan maltillisesti positiivinen. Kuitenkin vallitseva inflaatio on verotulojen kehitystä nopeampaa. Seurakunnan taloutta tulevaisuudessa haastaa kirkon palkkojen jälkeenjääneisyys. Tulevaisuudessa on kiinnitettävä erityistä huomiota kulurakenteen kehittymiseen ja kiinteistöjen korjausvelan pysymiseen kohtuullisena.

Marika Ahola
talouspäällikkö

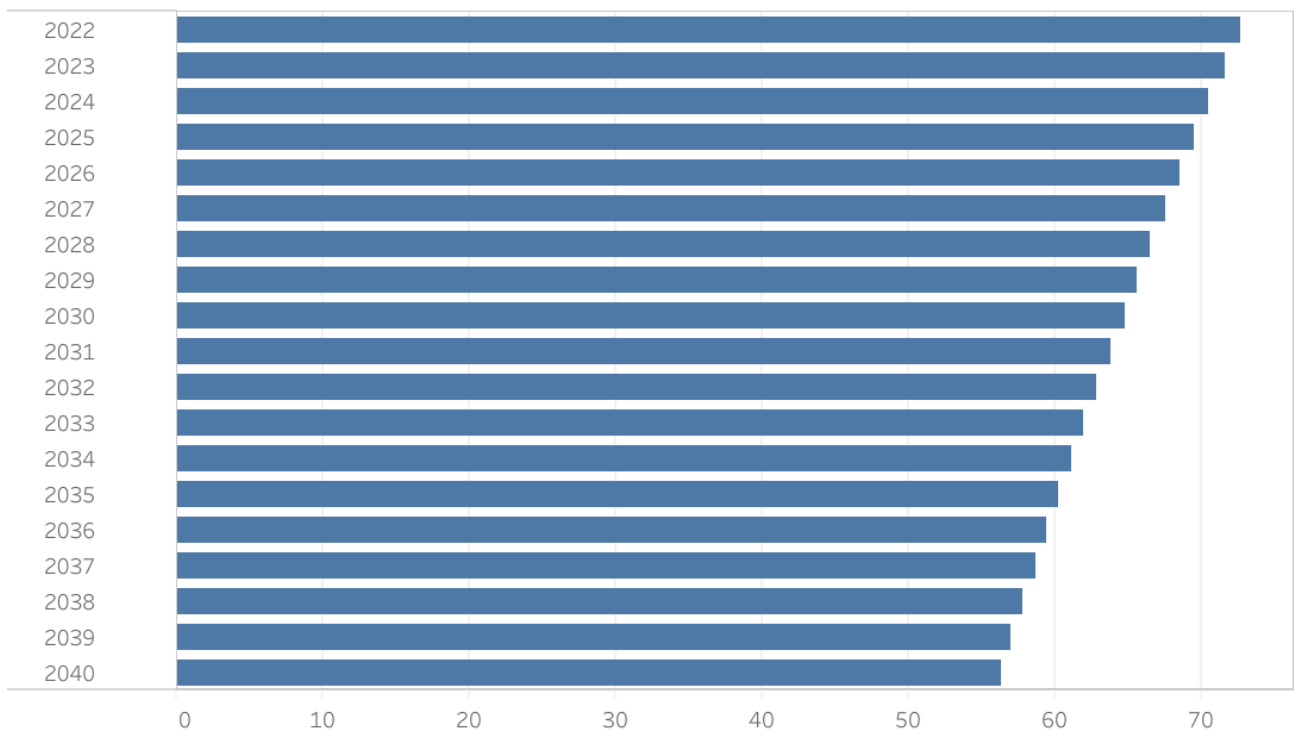

1.3. Investointimenot

Vuodelle 2024 varataan investointeihin 540 000 euroa. Investoinneista suurin on Liedon kirkon urut. Investointeihin on varattu pienemmät määrärahat Liedon kirkon parkkipaikan asfaltointiin, Auran kirkon äänentoiston korjaukseen sekä pienoiskuormaajan hankintaan Auran hautausmaalle. Investointien nettomenoista rahoitetaan 75,8 % tulo-rahoituksella.

1.4. Jäsenmäärän kehitys

Seurakunnan jäsenmäärä syyskuun lopussa oli 17 607 jäsentä. Jäsenmäärä on vähentynyt alkuvuodesta 140 jäsenellä. Jäsenmäärän lasku johtuu kasteiden ja kuolleiden määrän erotuksesta sekä negatiivisesta muuttoliikkeestä. Kirkon jäsenmäärän ennustetaan vähenevän reilusti seuraavan 20 vuoden aikana. Liedon seurakunnan kirkkoon kuuluvuus vuonna 2022 oli 72,5 %. Liedon seurakunnassa kastettiin 64,6 % elävänä syntyneistä lapsista. Kirkkoon kuuluvuuden ennustetaan olevan vuonna 2040 56,3 %. Liedon seurakunnassa jäsenmäärän vähenemisen ennustetaan olevan maltillisempi verrattuna valtakunnalliseen ennusteeseen.

1.5. Tehtäväalueiden sitovuustason mukaiset toimintakatteet

Tehtäväalue		Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS1 2025	TS2 2026
101	Hallintoelimet	105 178,86	143 367,00	120 819,00	122 805,57	124 792,14
105	Talous- ja henkilöstöhallinto	407 404,61	437 978,00	512 109,00	517 276,77	522 444,54
107	Kirkonkirjojenpito	54 644,49	54 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
201	Jumalanpalveluselämä	189 498,83	221 342,40	272 086,00	278 652,58	285 219,16
202	Hautaan siunaaminen	92 897,09	106 311,00	116 136,00	119 572,08	123 008,16
203	Muut kirkolliset toimitukset	101 231,92	105 949,00	115 002,00	118 239,06	121 476,12
204	Aikuistyö	23 756,37	28 016,00	29 094,00	29 818,32	30 542,64
205	Muut seurakuntatilaisuudet	122 241,63	131 609,00	138 110,82	141 294,14	144 477,47
210	Tiedotus ja viestintä	111 199,82	116 511,00	120 438,00	122 446,14	124 454,28
220	Musiikki	114 981,01	124 303,00	132 254,00	135 416,12	138 578,24
231	Varhaiskasvatus	195 533,48	194 241,00	208 014,00	213 299,52	218 585,04
235	Rippikoulu	250 073,09	280 711,00	288 223,00	294 119,59	300 016,18
236	Nuorisotyö	205 321,99	239 892,00	252 440,00	257 599,10	262 758,20
241	Diakonia	426 636,27	370 272,00	395 683,83	404 700,62	413 717,42
260	Lähetys	63 086,81	69 992,00	69 329,00	69 818,87	70 308,74
290	Kansainvälinen diakonia ja ystävyyseurakuntatyö	1 000,00	26 210,00	30 250,00	30 250,00	30 250,00
401	Hautausmaahallinto	33 049,48	39 074,00	55 856,00	57 093,68	58 331,36
403	Hautausmaakiinteistöt	217 362,80	218 419,00	244 087,00	243 736,61	243 386,22
404	Varsinainen hautaustoimi	26 137,49	36 088,00	39 601,00	40 984,03	42 367,06
501	Kiinteistöhallinto	45 232,75	61 624,00	61 191,00	57 417,73	58 644,46
502	Kirkot	239 295,91	291 139,00	387 117,00	342 497,01	345 877,02
506	Seurakuntatalot	223 842,16	320 483,01	300 972,00	293 884,06	332 796,12
507	Asuinkiinteistöt ja -osakkeet	-7 946,61	374,00	-8 376,00	-1 926,00	-1 926,00
508	Leiri- ja kurssikeskukset	214 503,02	211 162,19	269 725,00	273 131,05	276 537,10
509	Muut rakennukset	156 140,75	199 134,58	185 241,00	160 294,98	161 148,96
510	Maa- ja metsätalous	-3 680,23	-5 965,00	-3 602,00	-1 917,00	-1 917,00

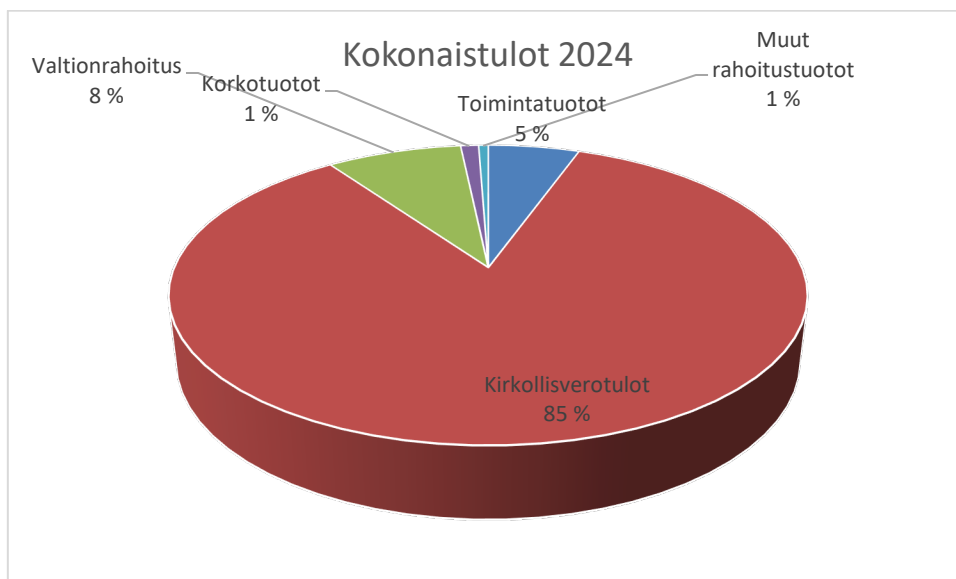
1.6. Toiminnan ja talouden kokonaisanalyysi

Päättynyt tilikausi toteutui pääosin talousarvion mukaisesti. Tilikauden tulos oli 47 743,16 euroa ylijäämäinen. Edellinen tilinpäätös sisälsi suuret rahoitusarvopaperien alaskirjaukset. Kuluvaan vuoden talousarvio tullaan alittamaan reippaasti. Vuodelta 2023 on odotettavissa ylijäämäinen tilinpäätös. Ylijäämää lisää Auran pappilan myyntivoitto. Vuonna 2023 verotulot ovat kehittyneet odotettua paremmin. Toimintakulut ovat toteutuneet pääosin suunnitelmien mukaisesti. Vuodelle 2023 joudutaan laatimaan lisätalousarvio poikkeuksellisen suurista henkilöstökuluista, ICT -palveluista ja kustannusten nousun johdosta. Lisätalousarvio pystytään kattamaan positiivisella verotulojen kehityksellä. Rahamarkkinat ovat olleet epävakait, mutta niistä tehtävät alaskirjaukset eivät aiheuta alijäämäistä tilinpäätöstä vuodelta 2023.

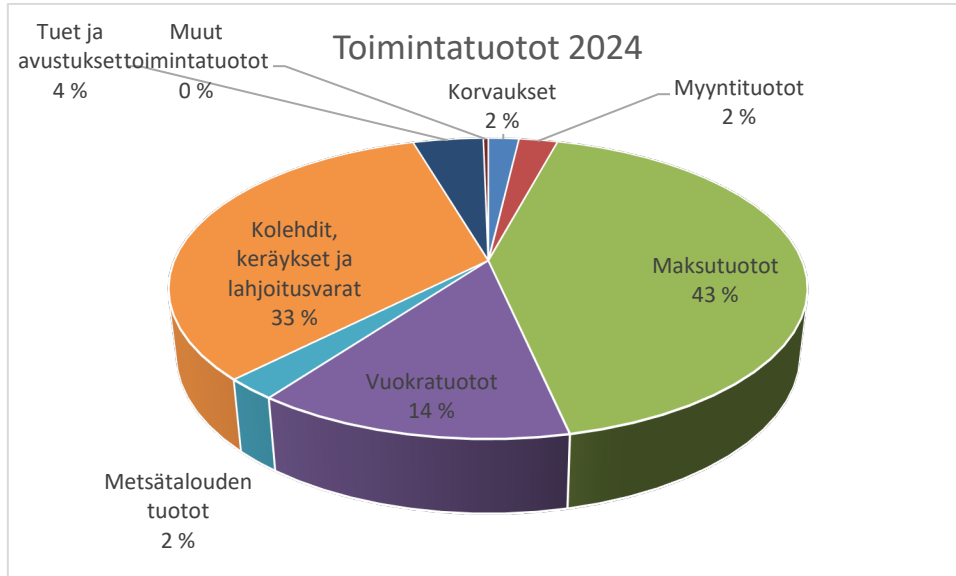
Vuoden 2022 puolella alkanut suunta pois pandemia-ajasta on jatkunut vuonna 2023. Seurakunnan toimintaan osallistuminen on aktiivista kaikissa ikäluokissa ja erilaiset uuden muotoiset toiminnan tavat ovat tavoittaneet hyvin. Samaan aikaan on huomattavissa pysyvämpi muutos seurakuntaelämässä: joka pyhä jumalanpalvelukseen osallistuvia on vähemmän. Toisaalta arkikokemuksen perusteella voi sanoa, että messuun osallistuvien ikäjakauma on laajentunut, vaikka määrät ovat menneistä vuosista pienentyneet.

Valtion rahoitusta lakisääteisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin Liedon seurakunta sai kuluvaan vuonna 491 553,96 euroa, mikä riittää seurakunnan lakisääteisistä yhteiskunnallisista tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseen. Vuonna 2024 Liedossa tullaan käymään läpi hautaustoimen hinnoittelu, jotta hautaustoimen hinnoittelussa päästään lähemmäs suositusta, jonka mukaan hautoja koskevien maksujen tulisi kattaa vähintään neljäsosa hautausmaiden ylläpidon kustannuksista ja hautaamiseen liittyvien palvelujen kustannuksista vähintään puolet. Tässä yhteydessä tullaan käymään läpi myös kustannusten kohdentumisen oikeellisuus.

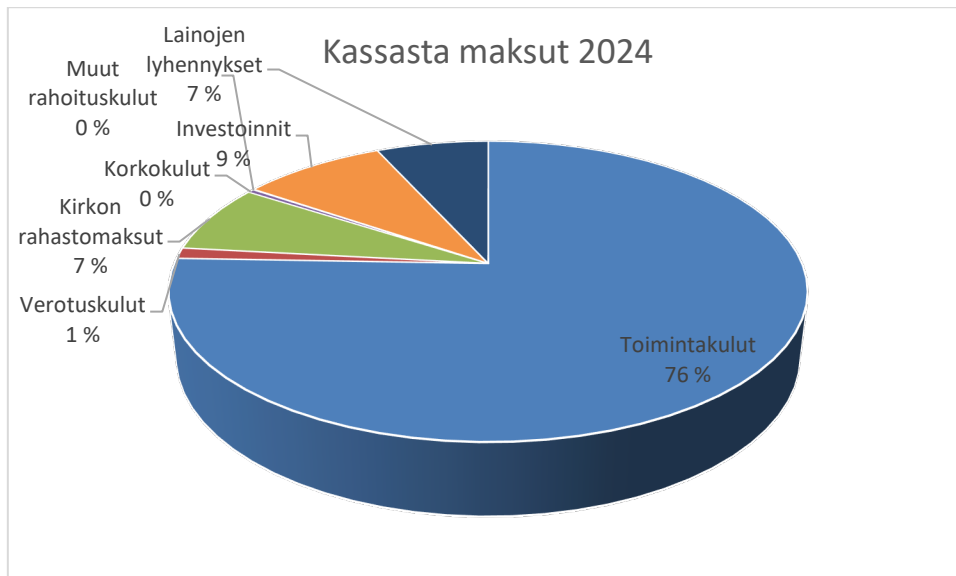
Seurakunnan kokonaistuloista (5,984 milj. euroa) kirkollisverot kattavat 85 % ja toimintatuotot 5 %. Tällä suunnitelmakaudella kirkollisverotulojen osuus on kasvanut. Kiinteistöjen myyntivoittoja ei ole otettu mukaan talousarvion toimintatuottoihin.

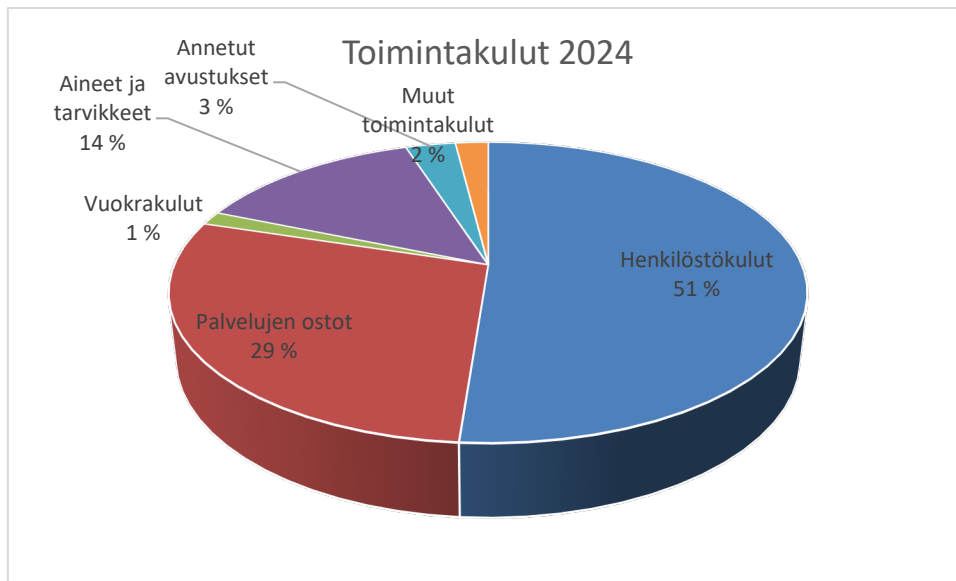
Toimintatuotoista 43 % tulee maksullisesta seurakunnan toiminnasta, kuten leiritoiminta. Leiritoiminnan osuus toimintatuotoista on kasvanut. Vuokratulot ovat laskeneet, koska seurakunta on luopunut asuinhuoneistosta ja yhdestä pellosta.

Seurakunnan kokonaiskulut (kassasta maksut) ovat yhteensä 6,234 milj. €. Toimintakulujen osuus on 76 % sekä keskusrahastomaksut ja verotuskulut ovat yhteensä 7 %. Toimintakulujen osuus on noussut, johtuen investointien pienenemisestä.

Toimintakuluista (4,711 milj. euroa) 51 % koostuu henkilöstökuluista ja 29 % palvelujen ostoista. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on pyritty pitämään tasaisena, jotta työmuodoilla on riittävät resurssi toiminnan toteuttamiseen.

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittareiden valossa seurakunnan talous on vahvalla pohjalla. Seurakunnan maksuvalmius on kehittymässä positiiviseen suuntaan kolmen vuoden heikkenemisen jälkeen. Tämä johtuu poikkeuksellisen suurista investoinneista.

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	2024
6. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Vuoden 2021 ja 2022 tilikausien tulokset olivat ylijäämäiset. Vuodelle 2023 ennustetaan myös ylijäämäistä tulosta. Talousarvio 2024 on suunniteltu ylijäämäiseksi. Seurakunnan veroprosentti on laskettu 1,3 %:n.
7. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluontoisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 5 306 358,40. (2022)
8. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	TP 2021 384, TP 2022 358, päivää. TP ennuste maksuvalmius vahvistuu. TA 2024 maksuvalmius heikkenee hieman.
9. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista ei ole kasvanut kolmena peräkkäisenä vuotena (2022 51,96 % TA 2023 51 %, TA 2024 51 %).

1.7. Arvio tulevasta kehityksestä

Liedon kaupungin ja Auran kunnan kehitysnäkymät ovat hyvät. Alue hyötyy Turun läheisyydestä ja asukasmäärän kasvusta. Tämä vaikuttaa suoraan seurakunnan verotuloihin sekä valtionosuuteen, joka jaetaan kunnan väkiluvun mukaan.

Liedon seurakunnan kirkollisverotulot ovat kehittyneet alkuvuonna 2023 positiivisesti kirkollisveron laskusta huolimatta. Joulukuussa tehtävä kirkollisveron jako-osuuden muutos kuitenkin madaltaa alkuvuoden positiivista kehitystä. Kirkkohallituksen FCG Oy:ltä tilaama ja elokuun lopussa julkaistu kirkollisverotulon ennuste vuoden 2023 kirkollisverotuoton kasvuksi ennustaa Liedon seurakunnalle 10,6 %:n verotulojen kasvua. Pitkällä aikavälillä kasvu tasoittuu ollen vuonna 2030 1,9 %. Seurakunnan vuoden 2024 verotuloiksi on arvioitu 5,067 milj. euroa. Vuodelle 2023 ennustetaan verotuloja saatavan n. 4,9 milj. euroa.

Vuoden 2024 toiminnan painopisteenä on ympäristöasiat ja ympäristödiplomin hankinta. Seurakunnallisessa toiminnassa keskitytään strategian jalkauttamiseen sekä strategian painopisteisiin. Kiinteistöjen määrää supistetaan. Vuonna 2024 laaditaan kiinteistöstrategia, jossa otetaan huomioon hiilineutraali kirkko -strategian tavoitteet.

Arkkiihiippakunnassa on käynnissä hanke Rova 2030 Talous-, hauta- ja kiinteistötoimen yhteistyöstä. Hanke tähtää siihen, että seurakunnat kykenisivät yhteistuumin vastaamaan heikentyvän talouden haasteisiin ja että hautaus-, kiinteistö- ja taloustoimessa löydettäisiin mielekkäitä ja kustannustehokkaita yhteistyöhön perustuvia toimintatapoja. Hauta- ja kiinteistötoimen osalta pohditaan yhteisiä käytäntöjä ja virkoja. Taloushallinnon yhteistyö edellyttäisi muutoksia seurakuntarakenteisiin. Hankkeen tähtäin on vuodessa 2030.

2. KÄYTTÖTALOUSOSA

2.1. Käyttötalouden rakenne ja sitovuus

Seurakuntatalouden toimintaa ohjataan käyttötalouden avulla. Talousarvion käyttötalouden osassa kirkkovaltuusto hyväksyy toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot tehtävälueille tehtävien hoitamista varten. Käyttötalouden osassa esitetään tehtäväluekohtaiset tulot ja menot. Tuloihin ja menoihin sisältyvät sekä ulkoiset että sisäiset tulot ja menot.

Sitovuustasona on käyttötalouden osassa tehtävälueen ulkoinen toimintakate. Liedon seurakunnan talousarvion käyttötalouden osan sitovuustaso kirkkovaltuustoon nähden on pääluokkataso (toimintakate 1) ja kirkkoneuvostoon nähden tehtävälue-taso. Talousarvion sisäiset erät ja laskennalliset erät eivät ole sitovia eriä.

2.2. Kustannusten kohdentamisen periaatteet

Kustannusten kohdentaminen palvelee toiminnan ja talouden suunnittelua, valvontaa, johtamista ja arviointia. Kustannusten kohdentamisen avulla saadaan tietoa perustehtävien todellisista kokonaiskustannuksista. Perustehtäväksi on luokiteltu seurakunnallinen toiminta, hautatoimi, kirkonkirjojenpito ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaan omaisuuden ylläpito. Kiinteistötoimi ja seurakunnan hallinto ovat tukipalveluja, joiden tehtävänä on mahdollistaa perustehtävien suorittaminen. Menot ja tulot kohdennetaan suoraan sille tehtävälueelle, joka ne aiheuttaa. Kustannusten kohdentamisessa noudatetaan Kirkkohallituksen antamaa ohjetta Kustannusten kohdentaminen seurakunnissa ja seurakuntayhtymissä. Vuoden 2024 talousarviossa ja -suunnitelmassa on huomioitu myös käyttöömaisuuden pääoman korko.

2.3. Henkilöstösuunnittelu ja henkilöstökehitys vuosina 2024–2026

Henkilöstösuunnittelun tavoitteena on varmistaa, että Liedon seurakunnassa on oikea määrä osaavaa henkilöstöä. Henkilöstösuunnittelu kytketään kiinteästi Liedon seurakunnan talouden tasapainottamisen periaatteisiin. Siinä ennakoimme muuttuvia henkilöstön osaamistarpeita, henkilöstön määrää ja rakennetta sekä henkilöstön sijoittumista ja kohdentumista eri ammattiryhmiin. Kaikki henkilöstömuutokset arvioidaan puheenjohtajistossa, joten henkilöstösuunnitelmaa tarkastellaan säännöllisesti ja kokonaisvaltaisesti.

Henkilöstövähennykset on tehty viime vuosina lähinnä eläkkeelle siirtymisten myötä sekä siten, että vapautuvia virkoja tai tehtäviä ei ole aina täytetty. Seurakunnan tehtävänä on kutsua ihmisiä osallisuuteen ja tarjota vapaaehtoisille mahdollisuus antaa aikaansa ja osaamistaan yhteiseen käyttöön. Vapaaehtoisten rooli on murrosta läpikäyvässä kirkossa elintärkeä. Tulevina vuosina on määrätietoisesti vahvistettava vapaaehtoisten osallistumismahdollisuuksia seurakunnan toiminnan toteuttamiseen. Avoimia virkoja ja tehtäviä täytettäessä pyritään ottamaan huomioon tehtävien uudelleenjärjestelyt sekä toiminnalliset ja taloudelliset resurssit. Näin ollen henkilöstösuunnittelun ja osaamisen kehittämisen tulee olla ennakoivaa huomioiden myös hiljaisen tiedon siirto sekä sijaisuusjärjestelyt äkillisissä ja muuttuvissa tilanteissa.

Henkilöstösuunnittelussa on varauduttu tiedossa olevien vähimmäiskorotusten lisäksi 1,5 %:n mukaisiin palkankorotuksiin. Palkkakilpailukykyneuvottelujen mukaisista palkankorotuksista ei ole sovittu talousarvion laadintahetkellä. Vuoden 2024 henkilöstökustannuksiin ei ole suunnitteilla vähennyksiä.

Oheisessa taulukossa on esitetty henkilöstökustannukset tehtäväalueittain, ilman luottamushenkilöpalkkioita.

Tehtäväalue		Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS1 2025	TS2 2026
101	Hallintoelimet	37 618,30	44 067,00	48 219,00	49 665,57	51 112,14
105	Talous- ja henkilöstöhallinto	165 045,36	178 248,00	172 759,00	177 926,77	183 094,54
201	Jumalanpalveluselämä	162 215,34	172 042,40	218 886,00	225 452,58	232 019,16
202	Hautaan siunaaminen	92 038,41	103 411,00	114 536,00	117 972,08	121 408,16
203	Muut kirkolliset toimitukset	93 180,22	99 849,00	107 902,00	111 139,06	114 376,12
204	Aikuistyö	21 358,14	21 866,00	24 144,00	24 868,32	25 592,64
205	Muut seurakuntatilaisuudet	94 190,33	101 609,00	106 110,82	109 294,14	112 477,47
210	Tiedotus ja viestintä	65 428,08	63 411,00	66 938,00	68 946,14	70 954,28
220	Musiikki	95 352,22	97 403,00	105 404,00	108 566,12	111 728,24
231	Varhaiskasvatus	173 562,37	164 001,00	176 244,00	181 529,52	186 815,04
235	Rippikoulu	176 399,03	196 441,00	196 553,00	202 449,59	208 346,18
236	Nuorisotyö	147 669,49	164 232,00	171 970,00	177 129,10	182 288,20
241	Diakonia	277 503,64	276 757,00	300 559,83	309 576,62	318 593,42
260	Lähetys	13 585,02	15 092,00	16 329,00	16 818,87	17 308,74
401	Hautausmaahallinto	31 279,33	31 274,00	41 256,00	42 493,68	43 731,36
403	Hautausmaakiinteistöt	144 243,50	139 719,00	154 987,00	159 636,61	164 286,22
404	Varsinainen hautaustoimi	40 981,37	44 788,00	46 101,00	47 484,03	48 867,06
501	Kiinteistöhallinto	37 632,18	45 324,00	40 891,00	42 117,73	43 344,46
502	Kirkot	70 801,09	94 039,00	112 667,00	116 047,01	119 427,02
506	Seurakuntatalot	44 434,15	40 713,01	30 402,00	31 314,06	32 226,12
508	Leiri- ja kurssikeskukset	59 906,17	60 772,19	113 535,00	116 941,05	120 347,10
509	Muut rakennukset	6 813,57	30 509,58	28 466,00	29 319,98	30 173,96
Yhteensä		2 051 237,31	2 185 568,18	2 394 859,65	2 466 688,63	2 538 517,63

Vuosilomat ja lomarahat vaihtovapaat suunnitellaan työyksiköissä siten, ettei ole tarvetta ottaa sijaisia.

Eläköityminen

Eläköitymistä seurataan johtoryhmässä aina kuluvan vuoden sekä tulevien, vähintään kolmen vuoden osalta. Työnantaja ja vastaavat viranhaltijat ottaa kantaa vapautuvan tehtävän tai viran mahdollisesta uudelleen täyttämisestä, tehtävien järjestelyistä ja sijoittamisesta.

Liedon seurakunnassa tapahtuu vähän eläköitymisiä lähivuosien aikana. Suunnittelukauden aikana alimman eläkeiän saavuttaa kaksi kiinteistötoimen ja yksi hautatoimen työntekijä. Ennakoimalla ja työn tarpeen arvioinnilla pystytään huomioimaan eläköitymiset ja niiden aiheuttamat työntekijätarpeet ja

vastaamaan niihin seurakunnan kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Seurakunnan tulee kiinnittää huomiota osaamiseen ja sen kehittämiseen sekä hiljaisen tiedon ja työkokemuksen siirtymiseen.

Henkilöstön hyvinvointi

Seurakunta on käynyt läpi lähivuosina lukuisia rakenteellisia ja toimitiloja koskevia muutoksia, joilla on ollut kuormittava vaikutus henkilöstöön. Työpaikan keskusteluissa, kokouksissa ja kohtaamisissa tulee aikaisempaa enemmän paneutua työntekijöiden kysymyksiin ja tarpeisiin. Syksyllä 2023 teetetyn työhyvinvointikyselyn mukaan työhyvinvointi seurakunnassa on kasvanut. Aluehallintoviraston tekemän työn psykososiaalista kuormitusta mittaavan kyselyn mukaan seurakunnan työyhteisön työilmapiiri on hyvä. Kyselyiden perusteella työnantajan tulee panostaa työnkuvien selkeyteen, työntekijän fyysisen työkyvyn ylläpitämiseen sekä työväliseisiin. Tulevina vuosina on kiinnitettävä huomiota henkilöstön jaksamiseen, hyvinvointiin ja kouluttautumiseen.

Tulevien vuosien tavoitteena on:

- Työnkuvien ja koulutustarpeiden tarkistaminen osana kehityskeskusteluja
- Säännölliset keskustelut esihenkilön ja työntekijän välillä, esim. keskusteluvartti
- Työntekijöiden liikunnallisuuteen panostaminen ja henkilöstötujen kehittäminen
- Koulutussuunnittelun kehittäminen

2.4. Yleishallinto

2.4.1 Hallintoelimet

TOIMINTA-AJATUS

Seurakunnan ylintä päätäntävaltaa käyttää kirkkovaltuusto, joka valitaan seurakuntavaaleissa neljäksi vuodeksi kerrallaan. Liedon seurakunnan kirkkovaltuustoon kuuluu 27 jäsentä. Valtuusto kokoontuu 2-3 kertaa vuodessa päättämään muun muassa talousarviosta ja toiminnan suurista linjauksista.

Kirkkoneuvoston tehtävänä on johtaa seurakunnan toimintaa, hallintoa ja taloudenhoitoa. Kirkkoneuvosto valmistelee kirkkovaltuustossa käsiteltävät asiat ja huolehtii valtuuston päätösten toimeenpanosta. Liedon kirkkoneuvoston valitsee kirkkovaltuusto hallintosäännön mukaisesti. Kirkkoneuvosto kokoontuu noin 10 kertaa vuodessa.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Seurakunnan hallinto on hyvää ja avointa, säädösten mukaista ja tulevaisuuteen varautuvaa.

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Sitoutuminen päätöksen teossa Liedon seurakunnan Arkinen, tavallinen, taivaallinen -strategiaan sekä seurakuntalaisten ja työntekijöiden osallistaminen sen linjauksiin.
- Uuden kirkkolain muutosten huomioiminen ja seurakuntalaisvaikuttamisen takaaminen; seurakuntalaisten kuuleminen ja osallistaminen päätöksentekoon jo valmisteluvaiheessa.
- Kirkolliskokous- ja hiippakuntavaltuuston vaali 13.2.2024: kirkkovaltuutetut valitsevat maallikkojäsenet kirkon ylimpiin päättäviin elimiin.
- Liedon kirkon peruskorjauksesta kertovan kirjan julkaiseminen.

TALOUS

Hallintoelimet	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-21,51		-2 000,00	-2 000,00	-2 000,00
Toimintakulut (ulkoiset)	105 200,37	143 367,00	122 819,00	124 805,57	126 792,14
Toimintakate 1 (ulkoisen)	105 178,86	143 367,00	120 819,00	122 805,57	124 792,14
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	23 096,08	24 188,59	23 990,88	23 198,23	22 762,25
Toimintakate 2 (ulkoisen ja sisäisen)	128 274,94	167 555,59	144 809,88	146 003,80	147 554,39
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	-128 274,94	-167 555,59	-144 809,88	-146 003,80	-147 554,39
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2.4.2 Talous-, henkilöstö- ja yleishallinto

TOIMINTA-AJATUS

Talous- ja henkilöstöhallintoa tarvitaan seurakuntatyön toteuttamiseen. Taloushallinnon tehtävänä on tuottaa taloudellista informaatiota päätöksen teon tueksi. Henkilöstöhallinnon tehtävänä on tukea työntekijöiden jaksamista sekä kehittää työhyvinvointia kaikilla työaloilla.

Kirkkoherranvirasto huolehtii toimitusten sopimisesta, toimitilojen varauksista, tilastoinnista ja arkistoinnista sekä tukee seurakuntatyön ja -hallinnon toteutumista.

Yleishallintoon kuuluvat erilaiset ostetut palvelut ja materiaalihankinnat. Merkittävimpiä näistä ovat Turun arkkihiippakunnan IT-palvelut, tietojärjestelmä- ja tietoliikennepalvelut, puhelinpalvelut, postipalvelut, monitoimilaitteiden vuokratulot sekä toimistotarvikkeet.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLE 2025-2026

- Henkilöstön työhyvinvoinnin parantaminen
- Sairaspoissaolojen vähentäminen
- Sähköisen asioinnin ja saavutettavan palvelun edelleen kehittäminen.

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Henkilöstön tehtäväkuvien päivittäminen ja palkkojen harmonisointi
- Taloudellisen informaation säännöllinen jakaminen ja talousviestinnän kehittäminen

- Työntekijöiden fyysisen toimintakyvyn parantaminen
- Sähköisen asioinnin käyttöönoton aloittaminen ja siitä tiedottaminen.

PERUSTELUT

Henkilöstökyselyn perusteella työntekijöiden fyysinen toimintakyky on laskenut. Kirkkoherranvirastossa kehitetään palveluja, jotka mahdollistavat hyvän palvelun myös viraston aukioloaikojen ulkopuolella.

TALOUS

Talous-, henkilöstö- ja yleishallinto	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-31 933,41	-19 080,00	-18 080,00	-18 080,00	-18 080,00
Toimintakulut (ulkoiset)	439 338,02	457 058,00	530 189,00	535 356,77	540 524,54
Toimintakate 1 (ulkoisen)	407 404,61	437 978,00	512 109,00	517 276,77	522 444,54
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	189 449,77	108 607,94	105 929,95	103 850,80	101 854,27
Toimintakate 2 (ulkoisen ja sisäisen)	596 854,38	546 585,94	618 038,95	621 127,57	624 298,81
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	-596 854,38	-546 585,94	-618 038,95	-621 127,57	-624 298,81
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2.4.3 Kirkonkirjojenpito

TOIMINTA-AJATUS

Kirkkoherranvirasto palvelee edelleen seurakuntalaisia, mutta jäsenrekisterin ylläpidosta huolehtii Turun alueellinen keskusrekisteri.

Keskeiset painopisteet suunnittelukaudella 2025–2026

- varmistetaan osaltamme, että keskusrekisteripalvelut toimivat laadukkaasti.

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- edistetään hyvää yhteistyötä Turun alueellisen keskusrekisterin kanssa.

PERUSTELUT

Paikallisseurakunnan tulee edelleen huolehtia jäsenrekisterinpidon valmistelevista töistä.

TALOUS

Kirkonkirjojenpito	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-87,00				
Toimintakulut (ulkoiset)	54 731,49	54 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Toimintakate 1 (ulkoinen)	54 644,49	54 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	54 644,49	54 000,00	50 000,00	50 000,00	50 000,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät		6 528,46	11 642,39	11 904,66	11 852,83
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	54 644,49	60 528,46	61 642,39	61 904,66	61 852,83

2.5. Seurakunnallinen toiminta

2.5.1 Jumalanpalveluselämä

TOIMINTA-AJATUS

Jumalanpalvelus on seurakunnan elämän sydän ja kirkon tunnusmerkki. Siinä ihminen kohtaa Jumalan ja Jumala ihmisen. Messu on seurakunnan yhteinen juhla, jossa vastaanotetaan Jumalan lahjat Sanassa ja ehtoollisen sakramentissa, rukoillaan ja lauletaan yhdessä.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Tukea ja vahvistaa vapaaehtoisten vastuunkantoa jumalanpalveluselämässä.
- Porrastaa kirkkoalueiden jumalanpalveluksia ja kierrättää tarkoituksenmukaisesti työvoimaa.
- Lisätä kirkkojen aukioloa ja mahdollisuuksia pyhän kokemiseen myös arjen keskellä.
- Tarvasjoen kirkon jumalanpalveluselämän kehittäminen

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Monipuolinen ja rikas jumalanpalveluselämä vastaa seurakuntastrategian mukaisesti myös yksilölliseen ja nuorempien sukupolvien hengelliseen etsintään.
- Viestiä aktiivisesti osallistumisen mahdollisuuksista yli kirkkoaluerajojen (some-kanavat, verkkosivut ja striimaukset).
- Kehittää kastettujen muistamisen käytäntöjä ja kasteperheiden kutsumista ja osallistamista jumalanpalveluksissa.
- Jumalanpalvelusryhmien toimiminen kaikissa kirkoissa. Peruskorjatun Auran kirkon jumalanpalveluselämän vahvistaminen.
- Tarvasjoen kirkon jumalanpalveluselämän tarpeiden selvittäminen kokeilutoiminnan kautta.

PERUSTELUT

Tavoitteet perustuvat seurakuntastrategian painopisteisiin. Säännöllinen jumalanpalveluselämä kaikissa kirkoissa on keskeinen osa saavutettavuutta. Käydä keskustelua, miten ja millä aikataululla kirkkoihin voidaan toteuttaa kastettujen muistamisen paikat, vaikka niihin liittyvät kustannukset kuuluvatkin kiinteistöihin.

TALOUS

Jumalanpalveluselämä	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 395,70	-2 300,00	0,00		
Toimintakulut (ulkoiset)	190 894,53	223 642,40	272 086,00	278 652,58	285 219,16
Toimintakate 1 (ulkoinen)	189 498,83	221 342,40	272 086,00	278 652,58	285 219,16
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	272 097,74	207 097,08	280 298,78	250 983,54	247 096,04
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	461 596,57	428 439,48	552 384,78	529 636,12	532 315,20

Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	137 076,09	104 619,77	148 579,20	147 874,85	148 614,27
Työlakate (ulkoiset ja sisäiset)	598 672,66	533 059,25	700 963,98	677 510,97	680 929,47

2.5.2 Hautaan siunaaminen

TOIMINTA-AJATUS

Hautaan siunaamisen tarkoituksena on saattaa ihmiset Jumalan siunauksen varassa haudan lepoon sekä lohduttaa ja vahvistaa surevia omaisia iankaikkisen elämän toivolla.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Hautaan siunaamisten suunnittelu ja toteutus yhteistyössä omaisten kanssa.
- Tilaisuuksien suunnitteluun ja toteutukseen varataan riittävästi aikaa.

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Hautaan siunaamiset Liedon seurakuntatalolla Liedon kirkon urkujen rakentamisen ajan.
- Kanttorien ammattitaidon vahvempi hyödyntäminen hautajaismusiikin valinnoissa. Lisäksi järjestetään kirkollisten toimitusten musiikkia esitteleviä konsertteja.
- Tarkennetulla työvuorosunnittelulla varmistetaan riittävä aika toimituksiin ja työkuorman tasainen jakautuminen.
- Sururyhmä järjestetään kevät- ja syyskaudella.

PERUSTELUT

Vuonna 2024 on hautaan siunaamisten osalta huomioitava Liedon kirkon urkuprojektista aiheutuva käyttökatkos. Musiikkiin liittyvien tavoitteiden taustalla on kanttorien ja pappien havainnot ilmenneistä tarpeista ja tahto palvella laadukkaasti, myös yksilöllisiä toiveita kuunnellen.

TALOUS

Hautaan siunaaminen	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-81,55				
Toimintakulut (ulkoiset)	92 978,64	106 311,00	116 136,00	119 572,08	123 008,16
Toimintakate 1 (ulkoinen)	92 897,09	106 311,00	116 136,00	119 572,08	123 008,16
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	51 736,88	174 938,04	221 459,50	209 847,30	207 172,54
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	144 633,97	281 249,04	337 595,50	329 419,38	330 180,70

Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	48 919,80	63 157,64	89 051,56	89 825,15	90 006,03
Työalake (ulkoiset ja sisäiset)	193 553,77	344 406,68	426 647,06	419 244,53	420 186,73

2.5.3 Muut kirkolliset toimitukset

TOIMINTA-AJATUS

Kirkolliset toimitukset kaste, avioliittoon vihkiminen ja avioliiton kirkollinen siunaaminen ovat perheille tärkeitä juhlia ja samalla seurakunnan jumalanpalveluselämää ja ydintoimintaa. Avioliittoon vihkiminen on myös viranomaistehtävä. Kirkollisissa toimituksissa kohdataan seurakuntalaiset elämän käännekohtissa.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Kirkolliset toimitukset suunnitellaan ja toteutetaan huolellisesti sekä yhteistyössä seurakuntalaisten kanssa.
- Kasteperheet ja vihkiparit tavataan ennen toimitusta ja toimituskeskusteluun sekä toimituksiin varataan riittävästi aikaa.

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Kastepäivä-tapahtuman järjestäminen edellisinä vuosina kastamatta jääneiden lasten perheille.
- Kanttorien ammattitaidon vahvempi hyödyntäminen vihkimusiikin valinnoissa. Lisäksi järjestetään kirkollisten toimitusten musiikkia esitteleviä konsertteja.
- Liedon kirkon uusien urkujen käyttöönotto kirkollisissa toimituksissa.

PERUSTELUT

Kastepäivä tarjoaa perheille matalan kynnyksen mahdollisuuden järjestää lapsen kastejuhla. Musiikkiin liittyvien tavoitteiden painottuminen on mielekästä sekä työssä havaittujen tarpeiden että Liedon kirkon uusien urkujen tuomien mahdollisuuksien myötä.

TALOUS

Muut kirkolliset toimitukset	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-261,82				
Toimintakulut (ulkoiset)	101 493,74	105 949,00	115 002,00	118 239,06	121 476,12
Toimintakate 1 (ulkoinen)	101 231,92	105 949,00	115 002,00	118 239,06	121 476,12

Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	50 110,18	84 262,10	93 899,33	90 795,85	90 664,15
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	151 342,10	190 211,10	208 901,33	209 034,91	212 140,27
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	50 490,45	47 534,72	58 480,52	60 502,55	61 344,09
Työalakate (ulkoiset ja sisäiset)	201 832,55	237 745,82	267 381,85	269 537,46	273 484,36

2.5.4 Aikuistyö

TOIMINTA-AJATUS

Aikuistyön tehtävä on tavoittaa työikäiset Liedon seurakuntalaiset ja mahdollistaa heille mielekäs osallistuminen seurakunnan elämään, tarjota paikka virkistymiseen, hiljaisuuteen ja rukoukseen.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Yksilöllisen ja yhteisöllisen hengellisen elämän tukeminen sekä kiireettömän pysähtymisen mahdollistaminen.
- Aikuistyön kehittäminen: työalan itseymmärryksen selkeyttäminen ja näkyväksi tekeminen.

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Kutsumme Jumalan yhteyteen. Vastaamme myös yksilölliseen hengelliseen etsintään, vahvistamme yhteisöllisyyttä.
- Aikuistyön tilaisuudet ovat luonteeltaan kutsuvia ja hyväksyviä ja niihin osallistuminen on turvallista.
- Aikuistyötä toteutetaan monipuolisesti erilaisissa ryhmätoiminnoissa ja muissa kokoontumisissa, keskustelutilaisuuksissa ja teemailloissa.
- Rohkaisemme seurakuntalaisia vapaaehtoisvastuuseen.

PERUSTELUT

Aikuistyön ryhmätoiminta ja muut kokoontumiset tavoittavat myös niitä, jotka eivät muiden työalojen kautta ole tulleet kutsutuiksi.

TALOUS

Aikuistyö	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-2 217,51	-500,00	-500,00	-500,00	-500,00
Toimintakulut (ulkoiset)	25 973,88	28 516,00	29 594,00	30 318,32	31 042,64

Toimintakate 1 (ulkoinen)	23 756,37	28 016,00	29 094,00	29 818,32	30 542,64
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	46 642,58	38 450,91	33 575,92	33 189,42	33 887,15
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	70 398,95	66 466,91	62 669,92	63 007,74	64 429,79
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	21 865,08	15 335,29	16 910,38	17 522,31	17 865,65
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	92 264,03	81 802,20	79 580,30	80 530,05	82 295,44

2.5.5 Muut seurakuntatilaisuudet

TOIMINTA-AJATUS

Kirkon sanomasta kertominen koko seurakunnan alueella. Muut seurakuntatilaisuudet kattaa ne tapahtumat ja tilaisuudet, joiden kohdentaminen muille tehtäväalueille ei ole luontevaa.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Seurakuntayhteyden, yhteisöllisyyden ja henkilökohtaisen kohtaamisen vahvistaminen niin, että elämä seurakunnassa on kutsuvaa, turvallista ja hyväksyvää.
- Tuetaan hengellistä etsintää ja luodaan matalan kynnyksen mahdollisuuksia keskustelulle ja vuorovaikutukselle.

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Arkinen, tavallinen, taivaallinen -seurakuntastrategiasta nousevien teemojen käsitteleminen keskusteluilloissa, joihin kutsutaan ajankohtaisia puhujavieraita.
- Toteutetaan perinteiset koti- ja syntymäpäiväkäynnit, yhteiset 75- ja 80-vuotissyntymäpäiväjuhlat sekä muita tapahtumia ja tilaisuuksia, kuten yleisöluisteluvuorot, vapaaehtoisten kiittäminen.
- Osallistutaan kirkkopäiville, Kirkon juhliin.

PERUSTELUT

Strategian elävöittäminen ja seurakuntalaisten osallistaminen sen tavoitteisiin. Koti- ja syntymäpäiväkäynneillä kohdataan erityisesti seurakunnan ikäihmisiä.

TALOUS

Muut seurakuntatilaisuudet	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 118,76				
Toimintakulut (ulkoiset)	123 360,39	131 609,00	138 110,82	141 294,14	144 477,47
Toimintakate 1 (ulkoinen)	122 241,63	131 609,00	138 110,82	141 294,14	144 477,47

Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	80 656,81	176 226,08	186 495,24	180 089,80	187 391,54
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	202 898,44	307 835,08	324 606,06	321 383,94	331 869,01
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	64 190,72	71 286,67	85 258,80	87 073,94	89 543,07
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	267 089,16	379 121,75	409 864,86	408 457,88	421 412,08

2.5.6 Tiedotus ja viestintä

TOIMINTA-AJATUS

Tiedotuksen ja viestinnän tehtävänä on avoimesti ja vastuullisesti kertoa seurakunnan toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta. Viestintä tukee seurakunnan tehtävän toteutumista: seurakunta kutsuu ihmisiä armollisen Jumalan yhteyteen ja rohkaisee välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Seurakuntastrategian linjaukset suunnittelun, tavoitteiden asettamisen ja viestinnän kehittämisen lähtökohtana.

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Seurakuntastrategian tunnettavuuden lisääminen ja strategiaan sitouttaminen.
- Kirkkotilaviestinnän painottaminen ja Liedon kirkon, sen elämän ja toimintakulttuurin viestinnän jatkaminen.
- Viestinnän saavutettavuuden edistäminen.

PERUSTELUT

Viestinnässä seurakuntastrategian saama painoarvo on sekä luontevaa että välttämätöntä; uusi seurakuntastrategia vaikuttaa läpileikkaavasti seurakunnan toimintakulttuuriin, talouteen ja hallintoon. Strategian mukaista on myös kirkkotilaviestinnän painottaminen. Saavutettavuus viestinnässä on suoranainen velvoite, toki hyvää palveluakin.

TALOUS

Tiedotus ja viestintä	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-41,50				

Toimintakulut (ulkoiset)	111 241,32	116 511,00	120 438,00	122 446,14	124 454,28
Toimintakate 1 (ulkoinen)	111 199,82	116 511,00	120 438,00	122 446,14	124 454,28
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	1 901,78	3 682,24	4 456,24	4 438,16	4 411,45
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	113 101,60	120 193,24	124 894,24	126 884,30	128 865,73
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	36 974,24	37 053,78	35 184,63	36 868,46	37 406,44
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	150 075,84	157 247,02	160 078,87	163 752,76	166 272,17

2.5.7 Musiikki

TOIMINTA-AJATUS

Liedon seurakunnan musiikkityön tehtävä on kristillisen sanoman julistaminen musiikin keinoin. Pyrkimys on musiikin avulla tuoda iloa, lohtua ja toivoa ihmisten elämään. Kuorot ovat tärkeä osa seurakunnan vapaaehtois- ja musiikkityötä.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Monipuolisen musiikkitarjonnan myötä seurakunnan elämän rikastuttaminen ja evankeliumin levittäminen soivan sanan keinoin.
- Yhteistyön laajentaminen paikallisten musiikkitalojen (yhdistykset, kaupunki, yksityiset toimijat) sekä vapaaehtoisten kanssa.
- Rova 2030 -hankkeen vaikuttamisen kartoitus musiikkityöhön.
- Varautuminen Tarvasjoen kirkon urkujen täyshuoltoon ja -puhdistukseen sekä mahdollinen soittimen entisöinnin tutkiminen.

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Saattaa loppuun Liedon kirkon urkuhanke, joka siirtyi syksyltä 2023 kevättälveen 2024.
- Rikkaan jumalanpalvelusten musiikkielämän lisäksi muiden musiikkitalaisuuksien monipuolinen ja laadukas järjestäminen konserttien ja yhteislaulutilaisuuksien muodossa.
- Kuorotoiminnan aktivoiminen jatkaminen, joka alkoi vuonna 2023 osoittamaan toipumista korona-ajan haasteiden jälkeen.

PERUSTELUT

Liedon kirkon uusien urkujen valmistuminen on historiallisesti iso tapahtuma. Soittimen monipuoliseen käyttöön tulee satsata sekä taloudellisia että ajallisia resursseja. Musiikkitilaisuuksien kävijämäärät ovat pääsääntöisesti korkeat ja etenkin yhteislaulutilaisuuksia on toivottu seurakuntalaisten toimesta paljon. Kuorot ovat alkaneet elpymään muutamien vaikeiden vuosien jälkeen.

TALOUS

Musiikki	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-1 446,88	-2 300,00	-2 000,00	-2 000,00	-2 000,00
Toimintakulut (ulkoiset)	116 427,89	126 603,00	134 254,00	137 416,12	140 578,24
Toimintakate 1 (ulkoinen)	114 981,01	124 303,00	132 254,00	135 416,12	138 578,24
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	172 237,98	263 346,74	298 066,45	290 218,45	287 299,27
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	287 218,99	387 649,74	430 320,45	425 634,57	425 877,51
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	85 842,70	83 904,29	110 275,42	112 300,69	112 230,11
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	373 061,69	471 554,03	540 595,87	537 935,26	538 107,62

2.5.8 Varhaiskasvatus

TOIMINTA-AJATUS

Varhaiskasvatus tarjoaa lapsille ja perheille tasokasta kasteopetusta, joka vahvistaa perheiden kristillistä tietämystä sekä tukee arjen hengellistä elämää. Varhaiskasvatuksen työ tukee perheiden jaksamista arjessa, tekemällä ennaltaehkäisevää perhetyötä, olemalla rinnalla kulkijoita sekä kasvatuskumppaneita sekä luomalla perheille luonteva seurakuntayhteys. Kerhotoiminta tarjoaa lapsille turvallista ja virikkeellistä toimintaa.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLE 2025-2026

- Tavoittaa mahdollisimman laajasti kirkkoalueiden lapset ja perheet.
- Saada toiminta tukeutumaan uuteen strategiaan.
- Vahvistaa perheiden kasvatuskumppanuutta seurakunnan kanssa, tukee perheiden kristillistä kasvatusta sekä tehdä yhteistä perhetyötä eri työalojen kanssa.
- Pitää yllä hyviä suhteita Liedon ja Auran kuntien varhaiskasvattajien kanssa, jotta toiminta tavoittaa myös ne lapset ja perheet, jotka eivät ole mukana seurakunnan toiminnassa
- Kutsuu päiväkoteja sekä perhepäivähoitajia kirkkovartteihin, sekä viedä joulun ja pääsiäisen sanomaa päiväkoteihin.

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Järjestää matalankynnyksen toimintoja, kuten perhekerhot, muskarit, tapahtumaillat sekä isä-lapsi toimintaa.
- Ohjata perheitä kestäväan kehitykseen.
- Lasten ja kotien hengellisen elämän ja hyvinvoinnin tukeminen. Vahvistaa erityisesti kristillisten juhlien merkitystä lasten ja perheiden elämässä.
- Ylläpitää myös päiväkerhotoimintaa, musiikkipainotteinen ryhmä Liedon keskustassa ja Aurassa tavallinen kerhoryhmä.
- Osa perhekerhoista on vauvakahviloita ja niitä järjestetään myös uudistuneessa Liedon kirkkotilassa sekä Tarvasjoen kirkossa. Tavoitteena on siirtää osa toimintailloista sekä muskareista kirkkotiloihin.
- Aktiivinen viestintä somessa.
- Lisätä yhteistyötä kunnan varhaiskasvattajien kanssa.

PERUSTELUT

Tavoitteet ylläpitävät laadukasta lapsi- ja perhetyötä. Niiden avulla kyetään vastaamaan lapsityön toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin. Eniten kiinnostavat matalankynnyksen toiminta ja kertaluonteiset tapahtumat, muskarit ovat erityisen suosittuja. Kirkkovuoden juhlat ovat tärkeitä perheitä yhdistäviä tapahtumia. Perheille on erityisen tärkeää päästä kokoontumaan ja saamaan vertaistukea. Iltaisin ja viikonloppuisin tapahtuva toiminta tavoittaa päivisin työelämässä olevat perheet.

TALOUS

Varhaiskasvatus	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-382,06				
Toimintakulut (ulkoiset)	195 915,54	194 241,00	208 014,00	213 299,52	218 585,04
Toimintakate 1 (ulkoinen)	195 533,48	194 241,00	208 014,00	213 299,52	218 585,04
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	222 359,21	281 092,24	249 785,87	228 609,03	244 414,69
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	417 892,69	475 333,24	457 799,87	441 908,55	462 999,73
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	129 188,33	108 803,77	122 667,31	122 745,84	127 813,44
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	547 081,02	584 137,01	580 467,18	564 654,39	590 813,17

2.5.9 Rippikoulu

TOIMINTA-AJATUS

Rippikoulutyön tehtävänä on perehdyttää nuori kirkon yhteiseen uskoon ja ohjata elämään seurakunnan yhteydessä sekä antaa eväitä elämään itsenäisenä ihmisenä yhdessä muiden kanssa

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Nuoret ovat osallisia, tulevat kuulluiksi ja saavat vaikuttaa
- Nuoret löytävät merkityksiä kristinuskon keskeisten sisältöjen ja oman elämänsä välillä
- Ikäluokan kasvaessa kaksi rippikouluryhmää lisättävä nykyiseen määrään
- Uudet Nuorten veisukirjat

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Tiedostamme paikkamme osana luomakuntaa
- Vastaamme nuorten hengelliseen etsintään tarjoamalla monipuolisia mahdollisuuksia hengellisyyden toteuttamiseen

PERUSTELUT

Rippikoulutyön tavoitteet toteuttavat seurakunnan uutta strategiaa.

TALOUS

Rippikoulu	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-26 186,77	-29 000,00	-29 000,00	-29 000,00	-29 000,00
Toimintakulut (ulkoiset)	276 259,86	309 711,00	317 223,00	323 119,59	329 016,18
Toimintakate 1 (ulkoinen)	250 073,09	280 711,00	288 223,00	294 119,59	300 016,18
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	204 065,53	221 722,05	233 278,86	227 625,54	226 299,95
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	454 138,62	502 433,05	521 501,86	521 745,13	526 316,13
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	144 758,39	125 681,21	146 104,50	150 679,36	151 778,72
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	598 897,01	628 114,26	667 606,36	672 424,49	678 094,85

2.5.10 Nuorisotyö

TOIMINTA-AJATUS

Varhaisnuoret ja nuoret saavat elää seurakuntayhteydessä nuorisotyön eri toimintamuotojen kautta. Tavoitteena on antaa 7–30-vuotiaille myönteinen kokemus seurakunnasta, rohkaista pyhän kokemiseen ja elämiseen sekä tarjota kokemus siitä, että seurakuntaa on helppo lähestyä. Heitä kutsutaan mukaan toimintaan, jossa he saavat eväitä elämään ja kasvavat yhdessä muiden kanssa.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLE 2025-2026

- Alakoululaisten kutsuminen valmiiseen kirkkoon

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Nuorten Taize - matka
- Vastaamme nuorten hengelliseen etsintään tarjoamalla monipuolisia vaihtoehtoja hengellisyyden toteuttamiseen
- Tiedostamme paikkamme osana luomakuntaa

PERUSTELUT

Tavoitteet toteuttavat Liedon seurakunnan uutta strategiaa.

Taize-matkan vaikutus budjettiin muodostuu työntekijöiden matkakuluista. Nuoret maksavat oman matkansa. Lisäksi selvitetään mahdollisuutta nuorten osalta matkan muunlaiseen rahoittamiseen (rahankeräys talkoina, hankerahoitus jne.).

TALOUS

Nuorisotyö	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-26 378,66	-16 200,00	-32 200,00	-32 200,00	-32 200,00
Toimintakulut (ulkoiset)	231 700,65	256 092,00	284 640,00	289 799,10	294 958,20
Toimintakate 1 (ulkoinen)	205 321,99	239 892,00	252 440,00	257 599,10	262 758,20
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	304 219,61	311 614,34	262 066,08	246 344,68	248 787,06
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	509 541,60	551 506,34	514 506,08	503 943,78	511 545,26
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					

Sisäiset vyörytyserät	157 368,97	128 295,98	142 979,23	144 757,66	146 517,18
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	666 910,57	679 802,32	657 485,31	648 701,44	658 062,44

2.5.11 Diakonia

TOIMINTA-AJATUS

Liedon seurakunnan diakonia tukee ja auttaa erityisesti niitä ihmisiä, jotka eniten tarvitsevat elämäntilanteeseensa apua ja joita muiden apu vähiten tavoittaa. Diakonia ennaltaehkäisee syrjäytymistä ja eristäytymistä. Diakonia kannustaa ihmisiä kristilliseen palvelutyöhön ja luo keskinäistä yhteenkuuluvuutta seurakunnassa.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Vastaamme kohtaamiemme ihmisten hengelliseen etsintään
- Taistelemme yksinäisyyttä ja syrjäytyneisyyttä vastaan
- Rakennamme yhteistä ruokapöytää
- Annamme arvon vapaaehtoisuudelle

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Erilaiset hengellisen ohjauksen menetelmät ja sielunhoito ovat vahvistuneet diakoniassa
- Yksinäisyyden lievittämiseen on löytynyt toimivia käytäntöjä
- Yhteisöruokailut ovat toimivia työkaluja diakoniassa
- Toteutamme uusia toimintatapoja vapaaehtoistyön kehittämisessä

PERUSTELUT

Haluamme kohdata ihmisen kokonaisvaltaisesti ja tukea hänen hengellistä elämäänsä.

Yksinäisyys on aikamme epidemia.

Haluamme mahdollistaa ihmisten löytävän toisensa. Ruuan kallistuminen aiheuttaa köyhyyden ja syrjäytymisen lisääntymistä. Pyrimme hyödyntämään hävikkiruokaa.

Yhdessä vapaaehtoisten kanssa elämme todeksi diakoniaa. Haluamme tukea vapaaehtoisia yhteisessä työssä.

TALOUS

Diakonia	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-152 416,65	-121 850,00	-106 870,00	-81 170,00	-81 170,00
Toimintakulut (ulkoiset)	579 052,92	492 122,00	502 553,83	485 870,62	494 887,42
Toimintakate 1 (ulkoinen)	426 636,27	370 272,00	395 683,83	404 700,62	413 717,42

Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	167 345,37	186 718,17	183 309,49	179 248,89	177 592,91
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	593 981,64	556 990,17	578 993,32	583 949,51	591 310,33
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	183 843,29	147 692,67	166 936,99	173 751,80	175 767,52
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	777 824,93	704 682,84	745 930,31	757 701,31	767 077,85

2.5.12 Lähetys

TOIMINTA-AJATUS

Seurakunta toteuttaa Jeesuksen antamaan kaste- ja lähetyskäskyyn perustuvaa lähetystehtävää. Seurakuntalaisille kerrotaan erityisesti oman seurakunnan tukemista nimikkokohteista sekä kirkkomme eri lähetysjärjestöjen toiminnasta sekä tarjotaan mahdollisuuksia tukea lähetystyötä erilaisissa tilaisuuksissa ja toimia lähetystyön hyväksi.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLE 2025-2026

- Lähetyskohteita sekä kansainvälistä diakoniaa pidetään esillä seurakunnan toiminnassa ja eri työaloilla.
- Lähetystyö on hyvin organisoitunutta ja näkyvää sekä tasapuolisesti toteutettua Liedon seurakunnan eri alueilla.

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Nimikkosopimusten läpikäyminen ja ajantasaistaminen
- Lähetys- ja kansainvälistä työtä toteutetaan seurakunnan eri alueilla lähetystiimien ja työalaaan nimettyjen viranhaltijoiden toimesta. Lähetystyön hyväksi kerätään vapaaehtoista lähetyskannatusta lähetyspyhissä, myyjäisissä, markkinoilla ja muissa tilaisuuksissa koko seurakunnan alueella.
- Varhaiskasvatuksen väelle järjestetään lähetystapahtuma.
- Seurakunta jakaa budjettivaroista lähetysavustuksia järjestöille, jotka ovat sitoutuneet kirkon yhteiseen uskoon ja järjestykseen. Lähetysavustukset arvioidaan vuosittain talousarvion laatimisen yhteydessä.

TALOUS

Lähetys	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-418,33				
Toimintakulut (ulkoiset)	63 505,14	69 992,00	69 329,00	69 818,87	70 308,74
Toimintakate 1 (ulkoinen)	63 086,81	69 992,00	69 329,00	69 818,87	70 308,74
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	12 601,47	18 370,18	16 153,06	15 714,32	17 266,48
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	75 688,28	88 362,18	85 482,06	85 533,19	87 575,22
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	21 112,47	25 023,21	21 393,16	21 989,08	22 433,24
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	96 800,75	113 385,39	106 875,22	107 522,27	110 008,46

2.5.13 Kansainvälinen diakonia ja ystävyysseurakunta

TOIMINTA-AJATUS

Seurakunnalla on kolme ystävyysseurakuntaa: Növa ja Lihula Virossa ja Toksova Venäjällä. Ystävyysseurakuntatoiminnan tarkoituksena on toisten todellisuudesta oppiminen, molemminpuolinen yhteydenpito sekä käytännön avun antaminen.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLE 2025-2026

- Ystävyysseurakuntatoiminnan tukeminen

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Tuetaan mahdollisuuksien ja tarpeen mukaan ystävyysseurakuntia taloudellisesti muun muassa keräämällä kolehteja jumalanpalveluksissa ja muissa tilaisuuksissa.
- Järjestetään talkoomatka Növaan.
- Rukoillaan ystävyysseurakuntien puolesta.

PERUSTELUT

Ystävyysseurakunta edistää paikallisseurakuntien kumppanuutta, rakentaa vuorovaikutusta kirkkojen välillä ja kohtaamisilla muistuttaa Kristuksen kirkon tehtävästä yli kulttuurirajojen. Toksovan ystävyysseurakuntatoiminta on tauolla Venäjän hyökkäyssodan vuoksi.

TALOUS

Kansainväinen diakonia ja ystävyysseurakuntatyö	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)		0,00			
Toimintakulut (ulkoiset)	1 000,00	26 210,00	30 250,00	30 250,00	30 250,00
Toimintakate 1 (ulkoisen)	1 000,00	26 210,00	30 250,00	30 250,00	30 250,00
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoisen ja sisäisen)	1 000,00	26 210,00	30 250,00	30 250,00	30 250,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	254,76	8 183,37	7 043,65	7 202,32	7 170,96
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	1 254,76	34 393,37	37 293,65	37 452,32	37 420,96

2.6. Seurakunnalliseen työhön sisältyvien toimeksiantojen toiminta

Vuoden 2022 taseen mukaan Liedon seurakunnilla on yhteensä n. 545 000 euroa testamentti- ja lahjoitusrahastojen varoja. Vuoden 2024 talousarviossa on esitetty käyttösuunnitelmat niistä rahastoista, joita on tarkoitus käyttää talousarviovuonna. Seurakunnalla on seuraavat testamentti- ja lahjoitusrahastot: Suotion testamenttirahasto, Oksan testamenttirahasto, Routamaan Auran testamenttirahasto, Routamaan Tarvasjoen testamenttirahasto, Tiaisen testamenttirahasto, Yrjäsen testamenttirahasto, Isotalon testamenttirahasto, Nummisen testamenttirahasto, Liedon diakoniarahasto sekä Tarvasjoen diakoniarahasto. Routamaan Auran ja Tarvasjoen testamenttirahaston varat loppuvat vuoteen 2024.

2.6.1 Paimion rovastikunta

TOIMINTA-AJATUS

Paimion rovastikunta on hiippakunnan hallinnollinen osa ja sen yhteistoimintaa johtaa tuomiokapitulin tehtävään nimittämä lääninrovasti. Liedon seurakunnan kirkkoherra Risto Leppänen on määrätty 16.4.2022 Paimion rovastikunnan lääninrovastiksi seuraavalle nelivuotiskaudelle. Ajalla 1.9.2023-31.1.2024 hänen sijaisenaan toimii Paimion seurakunnan kirkkoherra Miika Rosendahl. Lääninrovasti toimii piispan ja tuomiokapitulin apuna rovastikunnan kirkollisessa hallinnossa.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLE 2024-2025

- Edistää kirkon tehtävän toteutumista;

- valvoa, että tähän tehtävään kuuluvia toimia hoidetaan seurakunnissa uskollisesti sekä kirkon tunnustuksen, kirkkolain, kirkkojärjestyksen ja kirkon vaalijärjestyksen sekä niihin perustuvien määräysten ja ohjeiden mukaan
- asettaa rovastikunnallisia yhteistyöelimiä ja muutoinkin edistää seurakuntien yhteistyötä sekä johtaa rovastikunnallista toimintaa; sekä
- huolehtia niistä muista tehtävistä, jotka lääninrovastille on säädetty tai määrätty taikka jotka piispa tai tuomiokapituli on hänelle antanut.

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Vuonna 2024 tarkoituksena on järjestää Paimion rovastikunnan yhteistoimintaa ja työntekijätapaamisia lääninrovastin erikseen ilmoittaman vuosikellon mukaisesti. Lisäksi rovastikunnassa järjestetään tarvittavissa määrin eri ammattiryhmien koulutustapahtumia sekä ylläpidetään valmiutta rovastikunnallisille yhteistyöhankkeille. Lääninrovasti toimittaa tarvittavat kirkolliset vaalit ja hänen apunaan on Liedon seurakunnan hallintosihteeri.
- Lääninrovastin tehtävästä ja rovastikunnan yhteistoiminnasta syntyneet kustannukset laskutetaan rovastikunnan seurakunnilta jäsenperusteisesti.
- Rovastikunnan seurakuntien rovastikuntamaksu vuonna 2024 on 0,06 euroa / seurakunnan jäsen. Paimion rovastikunnan seurakuntien jäsenmäärä on yhteensä vajaa 100 000. Tämä merkitsee yhteensä noin 5900 euron määrärahaa rovastikunnan yhteishankkeille.
- Paimion rovastikunnan määrärahasta kohdistetaan 2000 euroa Suomen Lähetysseuran diakoniatyöhön Jerusalemissa.
- Rovastikuntamaksuista jäljelle jäävät varat käytetään rovastikunnallisen yhteistoiminnan ja yhteisten tapahtumien järjestämiseen.
- Lääninrovasti pitää luetteloa päätöksistään ja virkatoimistaan. Rovastikuntamaksujen laskuttamisesta ja kirjanpidosta huolehtii Liedon seurakunnan taloustoimisto. Arkkihiippakunnan piispa ja tuomiokapituli johtaa lääninrovastin toimintaa.

TALOUS

Paimion rovastikunta	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-20 874,61	-6 080,00	-6 080,00	-6 080,00	-6 080,00
Toimintakulut (ulkoiset)	20 772,93	6 080,00	6 080,00	6 080,00	6 080,00
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-101,68	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-101,68	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	101,68		0,00	0,00	0,00
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2.6.2 Suotion testamenttirahasto

TOIMINTA-AJATUS

Liedon seurakunta on saanut vuonna 2011 testamenttilahjoituksen Bertta Suotion jälkeen. Testamenttilahjoitus on sisältänyt rahaa ja osakehuoneiston. Rahavarat tulee käyttää Liedon kunnan vanhusten hyväksi.

VAROJEN KÄYTTÖSUUNNITELMA TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Ikäihmisten ryhmien tarjoiluun, kerhotarvikkeisiin ja vierailijoiden kuluihin
- Ikäihmisten kuljetus ryhmiin, leireille ja leiripäiviin
- Tavoittava vanhustyö -korttien painatus ja postitus
- Ulkoiluviittojen tarvikkeet Liedon alueen vanhusten asumisyksiköihin
- Vanhusten diakonia-avustuksiin Liedon alueella
- Virkistysohjelmaa Liedon vanhusten asumisyksiköihin

TALOUS

Suotion testamenttirahasto	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-5 672,88	-27 310,00	-41 500,00	-41 500,00	-41 500,00
Toimintakulut (ulkoiset)	17 335,74	27 310,00	41 500,00	41 500,00	41 500,00
Toimintakate 1 (ulkoinen)	11 662,86	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	11 662,86	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät					
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	11 662,86	0,00	0,00	0,00	0,00

2.6.3 Routamaan Tarvasjoen testamenttirahasto

TOIMINTA-AJATUS

Tarvasjoen seurakunta on saanut vuonna 1983 testamenttilahjoituksen Pauli Routamaan jälkeen. Testamenttilahjoitus on sisältänyt rahaa. Rahavarat tulee käyttää Tarvasjoen vanhusten virkistys- ja retkeilytarkoituksiin.

VAROJEN KÄYTTÖSUUNNITELMA TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Tarvasjoen eläkeikäisten ja kehitysvammaisten henkilöiden kuljetuspalvelut kerhoihin ja jumalanpalveluksiin
- Tarvasjoen eläkekerhon ohjelmapalvelut
- Tarvasjoen vanhusten asumisyksikköön virkistysohjelmaa

TALOUS

Routamaan Tarvasjoen testamenttirahasto	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-4 675,01	-4 000,00	-2 000,00		
Toimintakulut (ulkoiset)	4 793,99	4 000,00	2 000,00		
Toimintakate 1 (ulkoinen)	118,98	0,00	0,00		
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	118,98	0,00	0,00		
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät					
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	118,98	0,00	0,00		

2.6.4 Tiaisen testamenttirahasto

TOIMINTA-AJATUS

Liedon seurakunta on saanut vuonna 2017 testamenttilahjoituksen Eino Tiaisen jälkeen. Testamenttilahjoitus on rahaa sekä osakkeita. Rahavarat tulee käyttää diakoniatöihin.

VAROJEN KÄYTTÖSUUNNITELMA TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Askartelumateriaaleja ryhmiin ja leireihin
- Diakonia-avustuksiin
- Vapaaehtoisten opintomatkan kuljetuskuluihin Tampereen Mummon kammariin

TALOUS

Tiaisen testamenttirahasto	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-98 185,34	-58 170,00	-19 420,00	-19 420,00	-19 420,00
Toimintakulut (ulkoiset)	104 413,89	58 170,00	19 420,00	19 420,00	19 420,00
Toimintakate 1 (ulkoinen)	6 228,55	0,00	0,00	0,00	0,00
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	6 228,55	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät					
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	6 228,55	0,00	0,00	0,00	0,00

2.6.5 Routamaan Auran testamenttirahasto

TOIMINTA-AJATUS

Auran seurakunta on saanut vuonna 1983 testamenttilahjoituksen Pauli Routamaan jälkeen. Testamenttilahjoitus on sisältänyt rahaa. Rahavarat tulee käyttää Auran vanhusten virkistys- ja retkeilytarkoituksiin.

VAROJEN KÄYTTÖSUUNNITELMA TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Auran vanhusten kuljetuspalvelut
- Auran vanhusten asumisyksiköihin virkistysohjelmaa

TALOUS

Routamaan Auran testamenttirahasto	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-3 243,71	-800,00	-2 500,00		
Toimintakulut (ulkoiset)	3 354,96	800,00	2 500,00		

Toimintakate 1 (ulkoinen)	111,25	0,00	0,00		
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	111,25	0,00	0,00		
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät					
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	111,25	0,00	0,00		

2.6.6 Liedon diakoniarahasto

TOIMINTA-AJATUS

Liedon diakoniarahasto on muodostunut seurakunnalla ennestään olevista rahastoista. Rahastoa voidaan kartuttaa kolehdein, lahjoituksin sekä vapaaehtoisilla keräystuotoilla. Rahastoa käytetään diakoniatyön tarkoituksiin.

VAROJEN KÄYTTÖSUUNNITELMA TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Elintarvikkeet yhteisiin ilmaisiin ruokailuihin
- Istuinpenkkejä Auran alueelle

TALOUS

Liedon diakoniarahasto	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-12 884,45	-10 400,00	-10 400,00		
Toimintakulut (ulkoiset)	15 381,48	10 400,00	10 400,00		
Toimintakate 1 (ulkoinen)	2 497,03	0,00	0,00		
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	2 497,03	0,00	0,00		
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät					
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	2 497,03	0,00	0,00		

2.6.7 Tarvasjoen diakoniarahasto

TOIMINTA-AJATUS

Tarvasjoen diakoniarahasto on muodostunut entisen Tarvasjoen seurakunnalla ennestään olevista rahastoista. Rahastoa voidaan kartuttaa kolehdein, lahjoituksin sekä vapaaehtoisilla keräystuotoilla. Rahastoa käytetään Tarvasjoen alueen diakoniatyön tarkoituksiin.

VAROJEN KÄYTTÖSUUNNITELMA TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Elintarvikkeet yhteisiin ilmaisiin ruokailuihin
- Hyvinvointikeskuksen kirkkokaverikuljetuksiin
- Seniorituolit Tarvasjoen kirkkoon

TALOUS

Tarvasjoen diakoniarahasto	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-3 451,51	-6 800,00	-7 600,00		
Toimintakulut (ulkoiset)	4 083,51	6 800,00	7 600,00		
Toimintakate 1 (ulkoinen)	632,00	0,00	0,00		
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	632,00	0,00	0,00		
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät					
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	632,00	0,00	0,00		

2.7. Hautaustoimi

2.7.1 Hautausmaahallinto

TOIMINTA-AJATUS

Hautausmaahallinto vastaa seurakunnan hautausmailla tapahtuvan toiminnan organisoinnista ja järjestämisestä. Lisäksi hautausmaahallinto hoitaa hautaustoimen ja hautainhoitorahaston asiakaspalvelun.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Hoitotoimenpiteiden yhtenäistäminen
- Hautatoimen vuosikellon laadinta
- Hautausmaan hautakivien inventointi
- Hautakarttaohjelmiston käyttöönotto

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Hoitamattomien hautojen kuulusmenettely loppuun saattaminen.
- Rovastikunnallisen yhteistyön lisääminen
- Sähköisen asioinnin hyödyntäminen
- Hautausmaan hoitosuunnitelman laadinta
- Hautatoimen hinnoittelun tarkistaminen

PERUSTELUT

Rova 2030 hankkeessa etsitään yhteistyön mahdollisuuksia hautatoimen kehittämiseen koko rovastikunnan alueella. Tavoitteena on hoitohinnaston yhtenäistäminen ja yhteisten hankintojen kuten hautakarttaohjelmiston hankinta. Hoitamattomien hautojen kuulusmenettely aloitettiin vuonna 2023. Hoitamattomia hautoja Liedon seurakunnan hautausmailla on yhteensä 262 kpl.

TALOUS

Hautausmaahallinto	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-40,00				
Toimintakulut (ulkoiset)	33 089,48	39 074,00	55 856,00	57 093,68	58 331,36
Toimintakate 1 (ulkoinen)	33 049,48	39 074,00	55 856,00	57 093,68	58 331,36
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	33 049,48	39 074,00	55 856,00	57 093,68	58 331,36
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					

Sisäiset vyörytyserät	-33 049,48	-39 074,00	-55 856,00	-57 093,68	-58 331,36
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2.7.2 Hautausmaakiinteistöt ja yleishoito

TOIMINTA-AJATUS

Tehtäväalue hautausmaakiinteistöt ja yleishoito sisältää seurakunnan hautausmaiden ylläpitoa varten rakennettujen rakennusten ja hautausmaiden perustamiseen ja yleishoitoon liittyvät kustannukset. Hautausmaakiinteistöt ja yleishoito -tehtäväalue huolehtii alueiden yleissiisteydestä, yhteismuistomerkeistä ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden hautojen hoitokustannuksista.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Hautausmaan hyvän hoitotason säilyttäminen
- Viheralueiden ympäristöystävällisten työmenetelmien kehittäminen

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Hautausmaiden konekannan ympäristöystävällisyyden lisääminen
- Pienkuormaajan hankinta Auran hautausmaalle (investointisuunnitelma)
- Tarvasjoen hautausmaan pääkäytävän portaiden kunnostus
- Liedon kirkon parkkipaikan asfaltoinnin (investointisuunnitelma)
- Hautausmaiden jätteiden lajittelun parantaminen

PERUSTELUT

Hautausmaan konekannan säännöllinen uudistaminen ympäristöystävällisiin koneisiin on välttämätöntä. Auran hautausmaan hautausmaalla ei ole käyttötarkoitukseen sopivaa työkonetta. Pienkuormaajaa pystytään käyttämään sekä talvikunnossapitoon että hoitokauden aikana raskaiden massojen siirtämiseen.

TALOUS

Hautausmaakiinteistöt	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-35 337,80	-46 000,00	-49 000,00	-34 000,00	-34 000,00
Toimintakulut (ulkoiset)	252 700,60	264 419,00	293 087,00	277 736,61	277 386,22
Toimintakate 1 (ulkoinen)	217 362,80	218 419,00	244 087,00	243 736,61	243 386,22
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	217 362,80	218 419,00	244 087,00	243 736,61	243 386,22
Poistot ja arvonalentumiset	47 417,48	29 324,00	28 756,55	24 961,44	21 882,66
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut	6 311,24	1 118,47	4 950,83	3 952,37	3 077,07

Sisäiset vyörytyserät	133 645,03	118 216,96	126 293,90	130 006,22	130 967,24
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	404 736,55	367 078,43	404 088,28	402 656,64	399 313,19

2.7.3 Varsinainen hautaustoimi

TOIMINTA-AJATUS

Hautaustoimilain mukaan evankelis-luterilaisen kirkon on ylläpidettävä yleisiä hautausmaita. Varsinainen hautaustoimi käsittää vainajan hautaamiseen ja tuhkaamiseen liittyvät kustannukset. Tämän tehtäväalueen kustannuksia ovat myös haudan kaivuu, peitto ja peruskunnostus.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Vainajan kylmäsäilytysajan lyhentäminen
- Kylmätiläsäilytyksen kapasiteetin riittävydestä huolehtiminen

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Hautaustoiminnan työturvallisuuden parantaminen
- Aktiivinen yhteistoiminta yhteistyökumppaneiden kanssa
- Sähköisen asioinnin hyödyntäminen
- Yhteistyö Arkkikiippakunnan seurakuntien kanssa

PERUSTELUT

Hautatoimen polku käsittää tapahtumaketjun vainajan kuolemasta hautaamiseen. Seurakuntaliitoksen yhteydessä hautatoimen asiakaspalvelu keskitetään Lietoon. Asiakaspalvelun ja toimitusten sujuvuuden vuoksi hautatoimen polun pitää olla selkeä. Informaatio pitää liikkua niin seurakunnan sisällä, kuin yhteistyökumppaneille.

TALOUS

Varsinainen hautaustoimi	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-31 031,00	-32 200,00	-32 000,00	-32 000,00	-32 000,00
Toimintakulut (ulkoiset)	57 168,49	68 288,00	71 601,00	72 984,03	74 367,06
Toimintakate 1 (ulkoinen)	26 137,49	36 088,00	39 601,00	40 984,03	42 367,06
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	26 137,49	36 088,00	39 601,00	40 984,03	42 367,06
Poistot ja arvonalentumiset	3 151,17	0,00			

Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut	138,38				
Sisäiset vyörytyserät	27 930,49	17 854,63	33 082,66	34 697,56	35 578,30
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	57 357,53	53 942,63	72 683,66	75 681,59	77 945,36

2.8. Kiinteistötoimi

2.8.1 Kiinteistöhallinto

TOIMINTA-AJATUS

Kiinteistöhallinnon tehtävänä on huolehtia seurakunnan kiinteistöjen ja kiinteän omaisuuden hoitamisesta. Kiinteistöhallinnon tehtäviä hoitaa talouspäällikkö. Tehtäväalue käsittää myös kustannuksia, jotka koskettavat kaikkia kiinteistöjä.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Kustannustehokkaiden ja ilmastoystävällisten lämmitysmuotojen selvittäminen
- Fossiilisten polttoaineiden vähentäminen kiinteistöjen lämmittämisessä

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Sähköisten huoltokirjojen käyttöönotto
- Kiinteistöstrategian laatiminen
- Kirkon ympäristödiplomin hankkiminen
- Pappilanmaan tontin kaavamutoksen toteuttaminen
- Energiakulutuksen seuranta

PERUSTELUT

Vuoteen 2025 mennessä kaikilla seurakunnilla tulee olla ympäristödiplomi. Diplomin minimikriteereitä on kiinteistöstrategian tekeminen. Sähköiset huoltokirjat vähentävät korjausvelkaa sekä parantavat kiinteistöjen korjauksien ajantasaisuutta.

TALOUS

Kiinteistöhallinto	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-40,00				
Toimintakulut (ulkoiset)	45 272,75	61 624,00	61 191,00	57 417,73	58 644,46
Toimintakate 1 (ulkoinen)	45 232,75	61 624,00	61 191,00	57 417,73	58 644,46
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	45 232,75	61 624,00	61 191,00	57 417,73	58 644,46

Poistot ja arvonalentumiset	4 634,23	4 634,00	4 634,23	4 634,23	4 634,23
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut	1 309,07	924,26	1 220,35	1 034,98	849,61
Sisäiset vyörytyserät	-51 176,05	-67 182,26	-67 045,58	-63 086,94	-64 128,30
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2.8.2 Kirkot

TOIMINTA-AJATUS

Liedon seurakunnan alueella on yhteensä neljä kirkkoa. Liedon Pyhän Pietarin kirkko on keskiaikainen kivikirkko. Auran, Tarvasjoen ja Littoisten kirkot ovat puukirkkoja. Kaikki kirkot ovat aktiivisessa toimituskäytössä. Hautaan siunaamiset tapahtuvat Liedon, Auran ja Tarvasjoen kirkossa.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Kirkkotilojen monikäyttöisyyden lisääminen
- Tarvasjoen kirkon peruskorjaus (investointisuunnitelma)

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Liedon Pyhän Pietarin uusien urkujen hankinta (investointisuunnitelma)
- Tarvasjoen kirkon korjaustarpeiden sekä monikäyttöisyyden tarpeiden kartoitus ja siitä käytävä seurakuntalaiskeskustelu
- Kirkkojen aukiolojen lisääminen Tarvasjoella ja Aurassa: koululaisten kesätyöpaikkoja kirkkovahteina ja oppaina
- Littoisten kirkon katon maalaus
- Auran kirkon äänentoiston uusinta (investointisuunnitelma)

PERUSTELUT

Kirkkotilat on määritelty seurakunnan toimintalinjauksissa tärkeimpinä seurakunnan kiinteistöinä. Heikkenevässä taloudellisessa tilanteessa on tärkeää saada luotua kirkoista myös paikkoja, joissa seurakuntaelämä voi toteutua muullakin tavoin kuin jumalanpalveluksina, toimituksina ja konsertteina. Kirkkojen monikäyttöisyyden lisääminen on avainasemassa.

TALOUS

Kirkot	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-4 227,00	-3 000,00	-3 000,00	-3 000,00	-3 000,00
Toimintakulut (ulkoiset)	243 522,91	294 139,00	390 117,00	345 497,01	348 877,02
Toimintakate 1 (ulkoinen)	239 295,91	291 139,00	387 117,00	342 497,01	345 877,02
Toimintatuotot (sisäiset)	-520 984,39	-689 081,38	-902 634,20	-843 617,10	-833 155,31

Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-281 688,48	-397 942,38	-515 517,20	-501 120,09	-487 278,29
Poistot ja arvonalentumiset	129 868,00	192 511,00	267 089,72	264 644,41	261 210,08
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut	128 549,01	145 530,92	214 930,45	204 344,68	193 896,26
Sisäiset vyörytyserät	23 243,76	59 900,46	33 497,03	32 131,00	32 171,95
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-27,71	0,00	0,00	0,00	0,00

2.8.3 Seurakuntatalot

TOIMINTA-AJATUS

Liedon seurakunnan alueella on yhteensä neljä seurakuntataloa. Liedon, Auran ja Tarvasjoen seurakuntatalot sekä Littoisissa Tammikallion seurakuntakoti. Seurakuntatalot palvelevat seurakunnan säännöllistä viikkotoimintaa sekä muita seurakuntatilaisuuksia. Auran seurakuntatalon yhteydessä olevan virastotalon kustannukset sisältyvät myös tälle tehtäväalueelle.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Seurakuntatalojen käyttöasteen nostaminen

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Tilojen käyttäjien omatoimisuuden lisääminen
- Tammikallion seurakuntakodin katon maalaus
- Auran virastotalon käyttöasteen nostaminen

PERUSTELUT

Kaikissa toimipisteissä palvellaan yksityistilaisuuksien järjestäjää henkilökohtaisesti palkatun työvoiman avulla. Seurakunnan tulee suunnata seurakuntataloissa työskentelevien työntekijöiden työtä enemmän kiinteistöhoitoon kuin tilaisuuksien järjestäjien palvelemiseen. Tällä tavoin saadaan vapautettua henkilöstöresursseja muuhun työhön.

TALOUS

Seurakuntatalot	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-23 628,78	-18 900,00	-18 900,00	-18 900,00	-18 900,00
Toimintakulut (ulkoiset)	247 470,94	339 383,01	319 872,00	312 784,06	351 696,12
Toimintakate 1 (ulkoinen)	223 842,16	320 483,01	300 972,00	293 884,06	332 796,12
Toimintatuotot (sisäiset)	-395 683,89	-510 235,66	-428 269,88	-427 305,34	-460 236,45
Toimintakulut (sisäiset)					

Toimintakate 2 (ulkoisen ja sisäinen)	-171 841,73	-189 752,65	-127 297,88	-133 421,28	-127 440,33
Poistot ja arvonalentumiset	134 147,65	120 250,00	89 964,53	99 932,61	95 841,99
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut	20 156,03	12 945,06	15 518,93	11 521,58	7 687,94
Sisäiset vyörytyserät	17 501,31	56 557,59	21 814,42	21 967,09	23 910,40
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-36,74	0,00	0,00	0,00	0,00

2.8.4 Asuinkiinteistöt ja -osakkeet

TOIMINTA-AJATUS

Liedon seurakunta omistaa yhden asuinhuoneiston ja yhden asunto-osakkeen. Asuinhuoneistoja ovat asunto-osake Auran keskustassa sekä testamentilla saatu Koskirannan kiinteistö Tarvasjoella. Kaikki asuinhuoneistot ja -osakkeet ovat vuokrattuina.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Asuinhuoneistoista luopuminen vapautumisen yhteydessä

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Koskirannan kiinteistön myyminen

PERUSTELUT

Seurakunnan ei ole taloudellisesti järkevää toimia kiinteistösijoittajana ja tarpeettomat asuinhuoneistot ja -osakkeet myydään viimeistään niiden vapauduttua. Koskirannan kiinteistö on huonossa kunnossa ja vaatii korjausta.

TALOUS

Asuinkiinteistöt ja -osakkeet	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-22 042,32	-12 656,00	-12 656,00	-5 256,00	-5 256,00
Toimintakulut (ulkoiset)	14 095,71	13 030,00	4 280,00	3 330,00	3 330,00
Toimintakate 1 (ulkoisen)	-7 946,61	374,00	-8 376,00	-1 926,00	-1 926,00
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoisen ja sisäinen)	-7 946,61	374,00	-8 376,00	-1 926,00	-1 926,00
Poistot ja arvonalentumiset	4 454,50	4 455,00	4 454,50	4 454,50	4 454,50
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut	2 760,30	1 736,32	2 462,61		

Sisäiset vyörytyserät	6 247,45		254,79	201,67	196,90
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	5 515,64	6 565,32	-1 204,10	2 730,17	2 725,40

2.8.5 Leiri- ja kurssikeskukset

TOIMINTA-AJATUS

Liedon seurakunnan leiri- ja kurssikeskusten tehtäväalueeseen kuuluu kaksi kiinteistöä. Halsin leirikeskus ja Tarvasjoen partiomaja. Halsin leirikeskus pystyy tuottamaan leiri-, kokous- ja majoituspalveluita oman seurakunnan eri työmuodoille. Tarvasjoen partiomaja on leiripaikkana luonnonläheisempi ja varustetasoltaan vaatimattomampi, joka siten soveltuu pääasiassa partiotoimintaan ja muihin ulkotilaisuuksiin.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLE 2025-2026

- Halsin leirikeskuksen käytön tehostaminen
- Tarvasjoen partiomajan käytön tehostaminen

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Leirikeskuksen saunatilojen kunnostaminen
- Vapaaehtois-/talkootyön lisääminen
- Kiinteistöhoidon kilpailuttaminen

TALOUS

Leiri- ja kurssikeskukset	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-863,15				
Toimintakulut (ulkoiset)	215 366,17	211 162,19	269 725,00	273 131,05	276 537,10
Toimintakate 1 (ulkoinen)	214 503,02	211 162,19	269 725,00	273 131,05	276 537,10
Toimintatuotot (sisäiset)	-309 454,62	-319 995,23	-350 775,79	-342 937,78	-342 314,41
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-94 951,60	-108 833,04	-81 050,79	-69 806,73	-65 777,31
Poistot ja arvonalentumiset	63 798,03	60 872,00	39 003,89	27 431,46	24 222,13
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut	16 216,17	11 307,70	15 637,87	14 540,62	13 571,73
Sisäiset vyörytyserät	14 937,40	36 653,34	26 409,03	27 834,65	27 983,45
Työalalake (ulkoiset ja sisäiset)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2.8.6 Muut rakennukset

TOIMINTA-AJATUS

Liedon seurakunnan muut rakennukset sisältävät neljä rakennusta ja kaksi tonttia. Muut rakennukset ovat muita tiloja kuin kirkkoja, seurakuntataloja ja leirikeskuksia, joissa järjestetään seurakunnallista toimintaa. Lisäksi muita rakennuksia on seurakunnan hallintorakennukset. Muita rakennuksia ovat: Mestarintupa, Kappelitoimisto, Liedon pappila, Liedon aseman seurakuntakoti ja Prunkkalan Poikettava.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLE 2025-2026

- Liedon pappilan myyminen

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Mestarintuvan ulkoalueiden viihtyisyyden lisääminen
- Liedon aseman seurakuntakodin myyminen

PERUSTELUT

Mestarintuvan rakentamisen yhteydessä ei ole toteutettu ulkoalueiden kalustusta. Liedon pappilan korjausvelka on suuri. Siellä järjestettävä seurakunnan toiminta pystytään sijoittamaan seurakunnan muihin kiinteistöihin. Liedon aseman toimitilasta on lakannut päiväkerho lapsimäärän vähentyessä. Tarkoituksenmukaista olisi etsiä edullisempia tiloja seurakunnan supistuneeseen toimintaan.

TALOUS

Muut rakennukset	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-12 601,82	-14 900,00	-13 800,00	-13 800,00	-13 800,00
Toimintakulut (ulkoiset)	168 742,57	214 034,58	199 041,00	174 094,98	174 948,96
Toimintakate 1 (ulkoinen)	156 140,75	199 134,58	185 241,00	160 294,98	161 148,96
Toimintatuotot (sisäiset)	-572 398,09	-581 004,43	-511 085,78	-470 293,79	-461 193,58
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-416 257,34	-381 869,85	-325 844,78	-309 998,81	-300 044,62
Poistot ja arvonalentumiset	305 909,22	264 950,67	219 738,63	213 505,18	212 147,07
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut	85 307,78	61 155,20	84 222,22	75 682,02	67 196,13
Sisäiset vyörytyserät	17 939,10	46 213,98	14 444,66	13 375,13	13 261,07
Työalakat (ulkoiset ja sisäiset)	-7 101,24	-9 550,00	-7 439,27	-7 436,48	-7 440,35

2.8.7 Maa- ja metsätalous

TOIMINTA-AJATUS

Seurakunnan metsätaloussuunnitelma on laadittu vuosiksi 2019–2028. Seurakuntaliitoksen yhteydessä seurakunnan metsäomaisuus ei lisäännä. Metsätalouteen kuuluvaa metsää on yhteensä 27,6 ha. Peltoa on yhteensä 7,85 ha. Kaikki peltoalueet on vuokrattu.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Metsä- ja peltomaan myyminen pois lukien seurakunnallisen toiminnan kannalta tärkeät alueet
- Metsäomaisuuden hyödyntäminen hiilinieluinä

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Harvennushakkuiden suorittaminen
- Metsänhoitotoimenpiteiden tekeminen

TALOUS

Maa- ja metsätalous	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-4 164,20	-11 780,00	-9 417,00	-1 917,00	-1 917,00
Toimintakulut (ulkoiset)	483,97	5 815,00	5 815,00		
Toimintakate 1 (ulkoinen)	-3 680,23	-5 965,00	-3 602,00	-1 917,00	-1 917,00
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)					
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-3 680,23	-5 965,00	-3 602,00	-1 917,00	-1 917,00
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	141,89		346,18		
Työälakate (ulkoiset ja sisäiset)	-3 538,34	-5 965,00	-3 255,82	-1 917,00	-1 917,00

3. TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelma osoittaa, miten tulot riittävät kattamaan toiminnan menot, rahoitusmenot, poistot ja arvonalentumiset. Tulorahoituksen riittävyyttä arvioidaan toimintakatteen, vuosikatteen sekä tilikauden tuloksen avulla.

3.1. Tuloslaskelman rakenne ja sitovuus

Tuloslaskelmasta esitetään kaksi versiota: virallinen ulkoinen tuloslaskelma sekä laskelma, joka sisältää lisäksi sisäiset ja laskennalliset erät.

Tuloslaskelmaosassa vuosikate sitoo kirkkoneuvostoa. Talousarviossa vuosikate on 712 299 euroa.

3.2. Vuosikate

Vuosikate on keskeinen luku talousarviossa. Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin ja lainojen lyhennyksiin. Talous on tasapainossa, kun vuosikate riittää investointeihin ja vieraan pääoman vuosittaiseen takaisinmaksuun.

Vuoden 2024 talousarvion vuosikate on 712 299 euroa ja poistot 653 642,05 euroa. Investoinnit ovat 540 000 euroa. Lainojen lyhennykset ovat 422 222 euroa. Vuosikate ei riitä kattamaan investointeja ja lainanlyhennyksiä. Tämä johtuu uusien urkujen hankinnasta, joka viivästyi ja siirtyi vuodelle 2024. Valtuuston talousseminaarissa on huomioitu tämä ja todettu, että seurakunnan talous kestää nämä poikkeuksellisen suuret tilapäiset investoinnit.

3.3. Tilikauden tulos

Tuloslaskelma (ulkoinen)	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS1 2025	TS2 2026
Toimintatuotot	-378 364,18	-330 666,00	-329 423,00	-273 823,00	-273 823,00
Korvaukset	-8 716,61	-6 080,00	-6 080,00	-6 080,00	-6 080,00
Myyntituotot	-8 755,04	-8 000,00	-7 700,00	-7 700,00	-7 700,00
Maksutuotot	-133 971,98	-116 220,00	-139 700,00	-139 700,00	-139 700,00
Vuokratuotot	-64 885,47	-48 036,00	-44 573,00	-37 173,00	-37 173,00
Metsätalouden tuotot		-7 500,00	-7 500,00		
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-147 174,89	-129 870,00	-108 870,00	-68 170,00	-68 170,00
Tuet ja avustukset	-14 740,19	-13 000,00	-14 000,00	-14 000,00	-14 000,00
Muut toimintatuotot	-120,00	-1 960,00	-1 000,00	-1 000,00	-1 000,00
Toimintakulut	3 989 741,61	4 352 903,18	4 711 223,65	4 644 327,63	4 749 696,63
Henkilöstökulut	2 072 975,54	2 213 568,18	2 412 859,65	2 485 228,63	2 557 597,63
Palkat ja palkkiot	1 715 953,90	1 780 022,97	1 937 529,65	1 995 638,73	2 053 747,83
Henkilösivukulut	383 475,64	433 545,21	475 330,00	489 589,90	503 849,80
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-26 454,00				
Palvelujen ostot	1 113 529,84	1 207 820,00	1 347 099,00	1 254 319,00	1 287 319,00
Vuokratulot	79 412,63	68 300,00	68 050,00	52 850,00	52 850,00
Aineet ja tarvikkeet	525 028,26	601 835,00	647 845,00	617 045,00	617 045,00
Ostot tilikauden aikana	525 028,26	601 835,00	647 845,00	617 045,00	617 045,00
Annetut avustukset	134 449,85	141 000,00	141 800,00	141 800,00	141 800,00
Muut toimintakulut	64 345,49	120 380,00	93 570,00	93 085,00	93 085,00
TOIMINTAKATE	3 611 377,43	4 022 237,18	4 381 800,65	4 370 504,63	4 475 873,63
Kirkollisverotulot	-4 430 441,42	-4 650 000,00	-5 067 000,00	-5 189 000,00	-5 309 000,00
Valtionrahoitus	-477 048,00	-488 000,00	-488 000,00	-488 000,00	-488 000,00
Verotuskulut	65 864,33	66 100,00	72 900,00	72 900,00	72 900,00
Kirkon rahastomaksut	448 252,54	422 000,00	460 000,00	485 000,00	497 200,00
Rahoitustuotot- ja kulut	40 871,68	-68 000,00	-72 000,00	-72 000,00	-72 000,00
Korkotuotot	-69 715,67	-65 000,00	-65 000,00	-65 000,00	-65 000,00
Muut rahoitustuotot	-171 266,41	-35 000,00	-35 000,00	-35 000,00	-35 000,00
Arvon alentumiset sijoituksista	254 929,10				
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista	-8 161,89				
Korkokulut	25 749,03	30 000,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00
Muut rahoituskulut	9 337,52	2 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00
VUOSIKATE	-741 123,44	-695 662,82	-712 299,35	-820 595,37	-823 026,37
Poistot ja arvonalentumiset	693 380,28	676 996,67	653 642,05	639 563,83	624 392,66
Suunnitelman mukaiset poistot	693 380,28	676 996,67	653 642,05	639 563,83	624 392,66
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00				
Tuotot	-128 075,75				
Kulut	100 076,82				

Siirrot rahastosta/rahastoon	27 998,93				
TILIKAUDEN TULOS	-47 743,16	-18 666,15	-58 657,30	-181 031,54	-198 633,71
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-47 743,16	-18 666,15	-58 657,30	-181 031,54	-198 633,71

Tuloslaskelma (ulkoinen ja sisäinen)	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS1 2025	TS2 2026
Toimintatuotot	-2 176 885,17	-2 430 982,70	-2 522 188,65	-2 357 977,01	-2 370 722,75
Korvaukset	-8 716,61	-6 080,00	-6 080,00	-6 080,00	-6 080,00
Myyntituotot	-8 755,04	-8 000,00	-7 700,00	-7 700,00	-7 700,00
Maksutuotot	-133 971,98	-116 220,00	-139 700,00	-139 700,00	-139 700,00
Vuokratuotot	-64 885,47	-48 036,00	-44 573,00	-37 173,00	-37 173,00
Metsätalouden tuotot		-7 500,00	-7 500,00		
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-147 174,89	-129 870,00	-108 870,00	-68 170,00	-68 170,00
Tuet ja avustukset	-14 740,19	-13 000,00	-14 000,00	-14 000,00	-14 000,00
Muut toimintatuotot	-120,00	-1 960,00	-1 000,00	-1 000,00	-1 000,00
Sisäiset tuotot	-1 798 520,99	-2 100 316,70	-2 192 765,65	-2 084 154,01	-2 096 899,75
Toimintakulut	5 788 262,60	6 453 219,88	6 903 989,30	6 728 481,64	6 846 596,38
Henkilöstökulut	2 072 975,54	2 213 568,18	2 412 859,65	2 485 228,63	2 557 597,63
Palkat ja palkkiot	1 715 953,90	1 780 022,97	1 937 529,65	1 995 638,73	2 053 747,83
Henkilösivukulut	383 475,64	433 545,21	475 330,00	489 589,90	503 849,80
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-26 454,00				
Palvelujen ostot	1 113 529,84	1 207 820,00	1 347 099,00	1 254 319,00	1 287 319,00
Vuokratulut	79 412,63	68 300,00	68 050,00	52 850,00	52 850,00
Sisäiset vuokratulut	1 798 520,99	2 100 316,70	2 192 765,65	2 084 154,01	2 096 899,75
Aineet ja tarvikkeet	525 028,26	601 835,00	647 845,00	617 045,00	617 045,00
Ostot tilikauden aikana	525 028,26	601 835,00	647 845,00	617 045,00	617 045,00
Annetut avustukset	134 449,85	141 000,00	141 800,00	141 800,00	141 800,00
Muut toimintakulut	64 345,49	120 380,00	93 570,00	93 085,00	93 085,00
TOIMINTAKATE	3 611 377,43	4 022 237,18	4 381 800,65	4 370 504,63	4 475 873,63
Kirkollisverotulot	-4 430 441,42	-4 650 000,00	-5 067 000,00	-5 189 000,00	-5 309 000,00
Valtionrahoitus	-477 048,00	-488 000,00	-488 000,00	-488 000,00	-488 000,00
Verotuskulut	65 864,33	66 100,00	72 900,00	72 900,00	72 900,00
Kirkon rahastomaksut	448 252,54	422 000,00	460 000,00	485 000,00	497 200,00
Rahoitustuotot- ja kulut	40 871,68	-68 000,00	-72 000,00	-72 000,00	-72 000,00
Korkotuotot	-69 715,67	-65 000,00	-65 000,00	-65 000,00	-65 000,00
Muut rahoitustuotot	-171 266,41	-35 000,00	-35 000,00	-35 000,00	-35 000,00
Sisäiset korkotuotot	-260 747,98	-234 717,93	-338 943,26	-311 076,25	-286 278,74
Arvon alentumiset sijoituksista	254 929,10				
Arvon alentumisten palautukset sijoituksista	-8 161,89				
Korkokulut	25 749,03	30 000,00	24 000,00	24 000,00	24 000,00
Muut rahoituskulut	9 337,52	2 000,00	4 000,00	4 000,00	4 000,00

Sisäiset korkokulut	260 747,98	234 717,93	338 943,26	311 076,25	286 278,74
VUOSIKATE	-741 123,44	-695 662,82	-712 299,35	-820 595,37	-823 026,37
Poistot ja arvonalentumiset	693 380,28	676 996,67	653 642,05	639 563,83	624 392,66
Suunnitelman mukaiset poistot	693 380,28	676 996,67	653 642,05	639 563,83	624 392,66
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00				
Tuotot	-128 075,75				
Kulut	100 076,82				
Siirrot rahastosta/rahastoon	27 998,93				
TILIKAUDEN TULOS	-47 743,16	-18 666,15	-58 657,30	-181 031,54	-198 633,71
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-47 743,16	-18 666,15	-58 657,30	-181 031,54	-198 633,71

4. INVESTOINTIOSA

4.1. Investointiosan rakenne ja sitovuus

Investointiosaan kirjataan määrärahat taseen pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä sijoitusten hankintamenoihin. Seurakunnan investointiraja on 10 000 euroa.

Investointiosaan ei oteta mukaan korjauksia, jotka eivät merkittävästi vähennä seurakunnan korjausvelkaa, vaikka ylittäisivät investointirajan. Nämä huomioidaan käyttötalousosassa.

Investointiosassa kirkkovaltuusto hyväksyy määrärahat investointihankkeille. Investointiosa sitoo kirkkoneuvostoa siten, että investointeihin varattua määrärahaa ei uudis- ja korjausrakentamisen osalta voi ylittää hankekohtaisesti eikä muilta osin kokonaisrahoituksen osalta.

4.2. Investointisuunnitelmat 2024–2026

1. Liedon Pyhän Pietarin kirkon urut

Liedon kirkkoon hankitaan kirkon peruskorjauksen yhteydessä uudet urut. Peruskorjauksen laajuus ja ratkaisut eivät puoltaneet vanhan soittimen säilyttämistä sen ollessa myös huonokuntoisuuden vuoksi laajan kunnostuksen tarpeessa. Uudet urut tulevat olemaan 24+1 äänikertaiset. Urut varustetaan kiinteällä soittopöydällä eteistilan seinustalla.

2. Auran kirkon äänentoisto

Auran kirkon peruskorjauksen jälkeen äänentoisto tulee korjata. Peruskorjaus ei sisältänyt äänentoistoa ja rikkoutui heti korjauksen jälkeen.

3. Liedon kirkon parkkipaikan pinnoitus

4. Pienkuormaajan hankinta Auran hautausmaalle

5. Tarvasjoen kirkon peruskorjaus

Tarvasjoen kirkon ulkomaalaus on paikoin rapautunut. Tarvasjoen kirkon kellot on tarkoitus automatisoida. Kirkon peruskorjaus suoritetaan investointivarausta hyödyntäen.

	Kustannusarvio	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva 2023	Talousarvio 2024	TS2 2025	TS3 2026
Liedon kirkko, Urut	710 000	80 304	632 000	400 000		
Tarvasjoen kirkon peruskorjaus					150 000	
Auran kirkon äänentoisto				30 000		
Liedon kirkon parkkipaikan pinnoitus				55 000		
Pienkuormaaja Auran hautausmaa				55 000		
Yhteensä	710 000	80 304	632 000	540 000	150 000	

5. RAHOITUSOSA

Talousarvion rahoitusosa kertoo, miten suunniteltu toiminta vaikuttaa seurakunnan rahoitusvaroihin ja maksuvalmiuteen. Toiminnan ja investointien rahavirta näyttää, kattaako vuosikate ja muu tulorahoitus investointimenot. Rahoitustoiminnan nettorahavirran avulla voidaan arvioida mm. mahdollinen pitkäaikaisen lainarahoituksen tarve.

Seurakunnan investoinnit vuonna 2024 ovat vielä suuret johtuen Liedon kirkon uusien urkujen hankinnasta ja hankkeen viivästyisestä. Vuosikate riittää kattamaan investoinnit, mutta ei lainanlyhennyksiä. Kassahallinnan turvaamiseksi käytetään seurakunnan vuodelta 2023 säästyvää rahavirtaa.

	Tilinpäätös 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tulorahoitus	-741 123	-695 663	-712 299	-820 595	-823 026
Vuosikate	-741 123	-695 663	-712 299	-820 595	-823 026
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit	1 308 647	1 240 500	540 000	150 000	
Investointimenot	1 409 904	1 440 500	540 000	150 000	
Pysyvien vastaavien myyntitulot					
Sijoitukset					
Rahoitusosuudet investointimenoihin	-101 257	-200 000			
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	567 524	544 837	-172 299	-670 595	-823 026
Antolainauksen muutokset					
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys					
Lyhytaikaiset lainasaamisten lisäys					
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys					
Lyhytaikaiset lainasaamisten vähennys					
Lainakannan muutokset	311 111	400 000	422 222	422 222	422 222
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	333 333	400 000	422 222	422 222	422 222
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-22 222				
Muut maksuvalmiuden muutokset	188 949				
Toimeksiantojen varojen muutokset	32 185				
Toimeksiantojen pääomien muutokset	84 906				
Vaihto-omaisuuden muutos	-461				
Pitkäaikaisten saamisten muutos	-4 361				
Lyhytaikaisten saamisten muutos	-34 909				
Korottomien pitkäaikaisten vieraan pääoman muutokset	0				
Korottomien lyhytaikaisten vieraan pääoman muutokset	111 590				

Muut muutokset					
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	500 060	400 000	422 222	422 222	422 222
Rahavarojen muutos	1 067 584	944 837	249 923	-248 373	-400 804
Rahavarojen muutos (tase)	1 067 584				
Osakkeiden ja osuuksien muutos	520 021				
Muiden arvopaperien muutos	691 200				
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	-143 638				

6. HAUTAINHOITORAHASTO

TOIMINTA-AJATUS

Liedon seurakunnalla on 1.1.2021 alkaen yksi hautainhoitorahasto. Hautainhoitorahasto on seurakunnan talouteen kuuluva erillinen rahasto, jonka varoilla hoidetaan ne Liedon seurakunnan hautausmailla olevat haudat, joista omaiset ovat tehneet haudanhoitosopimuksen seurakunnan kanssa.

KESKEISET PAINOPISTEET SUUNNITTELUKAUDELLA 2025-2026

- Hautainhoitoon liittyvän asiakaspalvelun kehittäminen
- Toimintatapojen ja hoitopalvelujen kehittäminen

TAVOITTEET TALOUSARVIOVUODELLE 2024

- Kestävien kukkalajikkeiden löytäminen
- Sähköisen asiakaspalvelun kehittäminen
- Perennahoitojen mahdollistaminen

6.1 Hautainhoitorahaston tuloslaskelma

Tuloslaskelma (ulkoinen)	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS1 2025	TS2 2026
Toimintatuotot	-120 414,50	-120 000,00	-117 000,00	-117 000,00	-117 000,00
Maksutuotot	-120 414,50	-120 000,00	-117 000,00	-117 000,00	-117 000,00
Toimintakulut	100 076,82	143 941,00	143 941,00	146 370,13	148 799,26
Henkilöstökulut	75 645,43	80 971,00	80 971,00	83 400,13	85 829,26
Palkat ja palkkiot	61 699,82	65 000,00	65 000,00	66 950,00	68 900,00
Henkilösivukulut	13 945,61	15 971,00	15 971,00	16 450,13	16 929,26
Palvelujen ostot	11 612,49	32 870,00	32 870,00	32 870,00	32 870,00
Aineet ja tarvikkeet	12 818,90	30 100,00	30 100,00	30 100,00	30 100,00
Ostot tilikauden aikana	12 818,90	30 100,00	30 100,00	30 100,00	30 100,00
TOIMINTAKATE	-20 337,68	23 941,00	26 941,00	29 370,13	31 799,26
Rahoitustuotot- ja kulut	-7 661,25	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00
Korkotuotot	-7 661,25	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00	-5 000,00
VUOSIKATE	-27 998,93	18 941,00	21 941,00	24 370,13	26 799,26
TILIKAUDEN TULOS	-27 998,93	18 941,00	21 941,00	24 370,13	26 799,26
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-27 998,93	18 941,00	21 941,00	24 370,13	26 799,26

6.2. Hautainhoitorahaston rahoituslaskelma

	Tilinpäätös 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
Tulorahoitus	-27 999	18 941	21 941	24 370	26 799
Vuosikate	-27 999	18 941	21 941	24 370	26 799
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjauserät					
Investoinnit					
Investointimenot					
Pysyvien vastaavien myyntitulot					
Sijoitukset					
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	-27 999	18 941	21 941	24 370	26 799
Antolainauksen muutokset					
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys					
Lyhytaikaiset lainasaamisten lisäys					
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys					
Lyhytaikaiset lainasaamisten vähennys					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys					
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset	11 214				
Toimeksiantojen varojen muutokset					
Toimeksiantojen pääomien muutokset					
Vaihto-omaisuuden muutos					
Pitkäaikaisten saamisten muutos					
Lyhytaikaisten saamisten muutos	9 183				
Korottomien pitkäaikaisten vieraan pääoman muutokset	3 636				
Korottomien lyhytaikaisten vieraan pääoman muutokset	-1 605				
Muut muutokset					
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	11 214				
Rahavarojen muutos	-16 785	18 941	21 941	24 370	26 799
Rahavarojen muutos (tase)	-16 785				
Osakkeiden ja osuuksien muutos					
Muiden arvopaperien muutos	-7 661				
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	-9 123				